

อาสกาสาร

วัดปากกันตะอาสการาม

วารสารรายสี่เดือน ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕๐ ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๕๐

“

ถ้าคนเห็นโทษเห็นภัยในวัฏฏะสงสาร งานออกจาก
อบายหรืองานปิดประตูอบายภูมินี้แหละคืองาน
เร่งด่วน เพราะถ้าเรายังปิดไม่ได้ เราต้องเที่ยว
อยู่ที่นี่จะหนีภัยธรรมชาติที่มาผสมไปด้วยไม่ได้

”

พระครูภาวนาวราลังการ วิ. โสโรโก ภิกขุ
เจ้าอาวาสวัดกัททันตะอาศภาราม จ.ชลบุรี

สารจากบรรณาธิการ

นะมัตถุ รัตตะนะตะยัสสะ

ขอความนอบน้อมจงมีแด่พระรัตนตรัย

พระพุทธรพจน์

เย นํ ทกฺขุติ สกฺขราย วิปฺปสฺสนฺเนน เจตฺตสา

ตมฺเว อํนํ ภชฺติ อสฺมึ โลเก ปรมฺหิ จ

บุคคลเหล่าใดมีใจเฝองใส ย่อมให้ข้าวด้วยศรัทธา

บุคคลเหล่านั้นย่อมได้ข้าวนั้นเอง ทั้งโลกนี้และโลกหน้า

ตสฺมา วิเนยฺย มจฺเจรํ ทชฺชา ทานํ มลลภฺทฺ

ปฺปญฺญานิ ปฺรโลภสฺมึ ปตฺติจฺฐา โหณฺติ ปาณินํ

เพราะเหตุนี้พึงเปลื้องความตระหนี่เสีย แล้วให้ทาน

บุญเท่านั้น เป็นที่พึงของสัตว์ในโลกลหน้า

(จากเสรีสูตร สังยุตตนิกาย สคตวรรค ข้อ ๒๘๘)

สวัสดีครับท่านผู้อ่านทุกท่าน พบกันอีกครั้งกับอาสภาสาร วารสารรายสี่เดือนของวัด ภัททันตะอาสภาราม ฉบับที่ ๕๐ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคมที่ผ่านมา ทางวัด ได้จัดพิธีทำบุญทอดกฐินสามัคคีเพื่อสมทบทุนสร้างอุโบสถ ๓ ชั้น ณ วัดภัททันตะอาสภาราม และได้มีญาติโยมมาร่วมทำบุญกันเป็นจำนวนมาก ขออนุโมทนาบุญไว้ ณ ที่นี้ และในโอกาสนี้ขอนำบทความตอนหนึ่งจาก บทความเรื่อง ทานที่มีอานิสงส์มาก โดย อ.ประณีต ก้องสมุทร มาแบ่งปันเผยแพร่ไว้ดังนี้ครับ

“ในทานสูตร อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต ข้อ ๔๙ พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถึงเหตุปัจจัยที่ทำให้ทานที่ให้แล้ว มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก และเหตุปัจจัยที่ทำให้ทานที่ให้แล้วมีผลมาก และมีอานิสงส์มาก ไว้ดังต่อไปนี้

๑. บุคคลบางคนให้ทานด้วยความหวังว่า เมื่อตายไปแล้ว จักได้เสวยผลของทานนี้ เมื่อตายไป ได้เกิดในเทวโลกชั้นจาตุมหาราชิกา สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่ในเทวโลกแล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๒. บุคคลบางคนไม่ได้ให้ทาน เพราะหวังผลของทาน แต่ให้ทานเพราะรู้ว่าทานเป็นของดี เป็นบุญ เป็นกุศล จึงให้เมื่อตายไป ได้เกิดในเทวโลกชั้นดาวดึงส์ สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่ในเทวโลกแล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๓. บุคคลบางคนไม่ได้ให้ทาน เพราะหวังผลของทาน ไม่ได้ให้ทานเพราะรู้ว่าทานเป็นของดี แต่ให้ทานเพราะละอายใจที่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย บรรพบุรุษเคยทำมา ถ้าไม่ทำก็ไม่สมควร ครั้นตายลงได้เกิดในเทวโลกชั้นยามา สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่ในเทวโลกแล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๔. บุคคลบางคน ไม่ได้ให้ทานเพราะหวังผลของทาน ไม่ได้ให้ทานเพราะรู้ว่าทานเป็นของดี ไม่ได้ให้ทานตามบรรพบุรุษ แต่ให้ทานเพราะเห็นสมณพราหมณ์เหล่านั้นหุงหากินไม่ได้ เราหุงหากินได้ ถ้าไม่ให้ก็ไม่สมควร ครั้นตายลงได้เกิดในเทวโลกชั้นดุสิต สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศหมดความเป็นใหญ่ในเทวโลกแล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๕. บุคคลบางคน ไม่ได้ให้ทานเพราะหวังผลของทาน ไม่ได้ให้ทานเพราะรู้ว่าทานเป็นของดี ไม่ได้ให้ทานตามบรรพบุรุษ ไม่ได้ให้ทานเพราะเห็นว่า สมณพราหมณ์หุงหากินไม่ได้ แต่ให้ทานเพราะต้องการจำแนกแจกทานเหมือนกับญาติทั้งหลายในปางก่อนได้กระทำทานมาแล้ว เขาตายไปได้เกิดในเทวโลกชั้นนิมมานรดี สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่แล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๖. บุคคลบางคน ไม่ได้ให้ทานเพราะหวังผลของทาน ไม่ได้ให้ทานเพราะว่าทานเป็นของดี ไม่ได้ให้ทานตามบรรพบุรุษ ไม่ได้ให้ทานเพราะเห็นว่าสมณพราหมณ์หุงหากินไม่ได้ ไม่ได้ให้ทานเพราะต้องการจำแนกแจกทานเหมือนญาติทั้งหลายในปางก่อนได้กระทำทานแต่ให้ทานเพราะคิดว่าเมื่อให้แล้ว จิตจะเลื่อมใสสมนัสจึงให้ ครั้นตายไปย่อมเกิดในเทวโลกชั้นปรนิมมิตวสวัตดี สันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่แล้ว ก็กลับมาสู่ความเป็นอย่างนี้ คือกลับมาเกิดในโลกนี้อีก ทานอย่างนี้มีผลมาก แต่ไม่มีอานิสงส์มาก

๗. บุคคลบางคนในโลกนี้ ไม่ได้ให้ทานเพราะเหตุที่กล่าวแล้วทั้ง ๖ อย่างข้างต้นนั้น แต่ให้ทานเป็นเครื่องปรุงแต่งจิต คือให้ทานนั้นเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจหมดจดจากกิเลสด้วยอำนาจของสมณะและวิปัสสนา จนได้มานและบรรลु จนได้มานและบรรลुเป็นพระอนาคามีบุคคล ตายแล้วได้ไปเกิดในพรหมโลก เขาสันกรรม สันฤทธิ์ สันยศ หมดความเป็นใหญ่ในพรหมโลกแล้ว เป็นผู้ไม่ต้องกลับมาเกิดในโลกนี้อีก คือปริณิพพานในพรหมโลกนั่นเอง ทานชนิดนี้เป็นทานที่มีผลมาก และมีอานิสงส์มาก

สรุปรวมความว่า ทานชนิดใดก็ตาม เป็นปัจจัยให้ต้องเกิดอีก ทานชนิดนั้นแม้มีผลมาก ได้เกิดที่ดีมีความสุขอันเป็นทิพย์ แต่ทานนั้นก็ไม่มีอานิสงส์มาก เพราะไม่สามารถจะทำให้หมดจดจากกิเลสได้

ส่วนทานชนิดใดเป็นปัจจัยให้ไม่ต้องเกิดอีก ทานชนิดนั้นชื่อว่ามีผลมากด้วย มีอานิสงส์มากด้วย เพราะทำให้หมดจดจากกิเลส

ฉะนั้น คำว่า “อานิสงส์มาก” ในที่นี้ จึงหมายถึงการหมดจดจากกิเลสทั้งปวง ไม่ต้องเกิดอีก

จริงอยู่ การเกิดในสวรรค์แต่ละชั้นนั้น มีความสุขมาก เพราะได้รับกามคุณอันเลอเลิศที่เป็นทิพย์ ละเอียดประณีตขึ้นไปตามลำดับชั้น แต่พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสว่า กามคุณนั้นเป็นของเลว เป็นของชาวบ้าน เป็นของชนวนให้หลงใหล เป็นของมีสุขน้อย แต่มีโทษมาก เพราะ

ฉะนั้นเมื่อพระองค์ทรงแสดงธรรม คือ อนุพุทฺธิกา แก่คฤหัสถ์ จึงได้ทรงแสดงโทษของกามไว้ด้วย ผู้ที่ยินดีหลงไหลเพลิดเพลินในกาม คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส อันน่าใคร่ น่าพอใจ ย่อมไม่อาจล่วงทุกข์ไปได้ ผู้ที่จะล่วงทุกข์ได้ก็เพราะเห็นโทษของกาม ก้าวออกจากกามด้วยสมณะและวิปัสสนาเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้ ทานที่เป็นเครื่องปรุงแต่งจิต ชัดเกลากจิตให้อ่อน ให้ควรแก่การเจริญสมณะและวิปัสสนาจนบรรลุมรรคผลไม่ต้องกลับมาเกิดอีก จึงเป็นทานที่มีผลมาก และมีอานิสงส์มาก แม้สังฆทานที่กล่าวว่ามีผลมาก มีอานิสงส์มาก ก็เพราะผู้ถวายมีโอกาสได้ฟังธรรมจากสงฆ์แล้วบรรลุอริยสัจธรรม ก้าวล่วงทุกข์ทั้งปวงไม่ต้องกลับมาสู่ความเป็นอยู่อย่างนี้อีก

พระพุทธองค์ทรงมีพระมหากรุณาอันยิ่งใหญ่แก่สัตว์โลกแม้เมื่อทรงแสดงเรื่องทาน ก็ทรงแสดงให้พุทธบริษัทได้รับประโยชน์ครบทั้ง ๓ ประการ คือ ประโยชน์ในโลกนี้ ประโยชน์ในโลกหน้า และประโยชน์อย่างยิ่ง คือ มรรค ผล นิพพาน ด้วยเหตุนี้ จึงควรทำใจให้เลื่อมใสบำเพ็ญทานให้เกิดประโยชน์ทั้ง ๓ ประการ จึงจะได้ชื่อว่า ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระองค์อย่างแท้จริง

“ควรหรือไม่ ที่เราจะทำทานชนิดที่มีผลมาก มีอานิสงส์มาก”

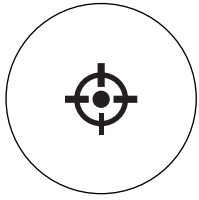
สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณและอนุโมทนาบุญแก่ ทีมงานกองบรรณาธิการ ผู้เขียนคอลัมน์ ทีมงานถ่ายภาพกิจกรรมและโสตทัศนูปกรณ์ ทีมงานถอดเทปธรรมะ ทีมงานสมาชิกสัมพันธ์ และผู้มีส่วนร่วมทุก ๆ ท่าน นิพพานัง ปัจจโย โหตุ ขออานิสงส์ผลบุญนี้เป็นปัจจัยให้ถึงซึ่งพระนิพพาน เทอญ

ผศ.ดร.พฤทธิ โกวิทวรังกูร

บรรณาธิการ

20 พฤศจิกายน 2563

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พุทธธรรม และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
๒. เพื่อเผยแพร่กิจกรรมของวัด

ที่ปรึกษา

พระครูภาวนาวราลังการ วิ. (สมศักดิ์ โสโรโท)
พระมหาทองม้น สุทฺธจิตโต
พระปลัดอำนาจ ขนดีโก

โสตทัศนูปกรณ์และภาพกิจกรรม

คุณณภัทรณีย์ นุตติพรรณ
ดร.นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.พฤทธิ โกวิทวรารังกูร

ถอดเทปธรรมะ

พระมหากำจัด เอกจารีย์
ผศ.ดร.วราพร วีระพลากร

กองบรรณาธิการ

ดร. พระมหายงยุทธ กนฺตาโภ
ศ.คลินิกเกียรติคุณ พญ.โลจนา ตันติยาทร
คุณพรพิมล จิตต์จันทร์

สมาชิกสัมพันธ์

คุณพรพิมล จิตต์จันทร์

กราฟฟิคดีไซน์

คุณภูษณิศรา กฤตพลพิมาน
คุณกฤตพล กฤตพลพิมาน

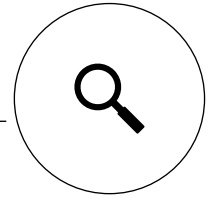
ขอบคุณรูปภาพจาก www.freepik.com

พิมพ์ที่ : หจก.แอลซีพี ฐิติพรการพิมพ์

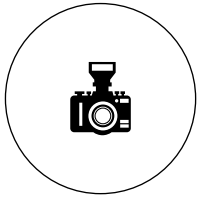
๑๐๕/๑๑๐-๑๑๒ ซอยประชาอุทิศ ๔๕ ถนนประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ ๑๐๑๔๐
<https://www.thitiporn.com>

สงวนลิขสิทธิ์ : ห้ามพิมพ์คัดลอกหรือตัดตอน หรือพิมพ์จำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เขียน

สารบัญ

สารจากบรรณาธิการ	๔
ประมวลภาพกิจกรรม	๑๐
ธรรมะจากพระอาจารย์	๑๖
นานาสาระจากพระอภิธรรมปิฎก	๓๐
พระธรรมจากหลวงพ่อใหญ่	๔๖
ปกิณกะธรรม	๕๐
เรื่องเล่าจากพระสูตร	๕๔
ธรรมะน่ารู้	๖๐
English column	๖๔
ประสบการณ์...ใครเอ่ย	๗๐
คุยกับหมอ	๗๔
ตารางกิจกรรม	๘๐

ประมวลภาพกิจกรรม

คอร์สสัจจานุปัสสนาประจำเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

ปลูกป่าในพื้นที่สงฆ์วัดติฆวราราม อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

งานวันมุขีตาสักการะอาจารย์บูชาประจำปี ๒๕๖๓

พิธีมุขีตา

หลวงพ่อกาเหล็ก

พระมหาไสว

พระอธิการสว่าง ตักขวิโร

พระมหาบุญชิต

หลวงพ่อประทีป

ทักษิณาทองพ่อใหญ่

ปิดคอร์สปฏิบัติ

ธรรมะจากพระอาจารย์

พระครูภาวนาวราลังการ วิ. (สมศักดิ์ โสโรโท)

ภัยในวัฏฏะ

ภาพประกอบ: Freepik

พระโยคาวจร แม่ชี โยคีผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ช่วงต่อไปเป็นช่วงฟังธรรม เป็นช่วงปฏิบัติธรรมร่วมกัน ให้พวกเรานั่งสมาธิ มีสติ ฟังธรรมบรรยายตามไปด้วย

ความไม่เที่ยง

วันนี้เราก็คงจะเรียกว่าเผชิญกับความจริงอย่างหนึ่ง คือความไม่เที่ยง อันนี้คือสถานการณ์จริงที่ว่า เวลาไฟไม่มาเป็นยังงี้ ฉะนั้นเราก็ต้องพยายามตามเหตุปัจจัยให้ทัน ถ้าเรารู้ทันก็ มันเป็นเรื่องธรรมดา เพราะมันไม่เที่ยง เพราะมันไม่ได้อยู่ในอำนาจของเราตลอด มันก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างนี้ ถ้าเรารู้จักใช้สถานการณ์มันก็เกิดประโยชน์ เวลาไฟมาเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกอย่างก็สามารถอำนวยความสะดวกให้กับเราได้ทั้งหมด นอกเสียจากว่าเครื่องใช้ไฟฟ้าพวกนั้นมันเสีย แต่ถ้ามันดีอยู่พอมีกระแสไฟฟ้ามันก็ใช้ได้ แต่ที่นี้พอขาดกระแสไฟฟ้า ถ้าจะเป็นพัดลมก็ต้องใช้กำลังของเราเองนั่นแหละพัดเอา ถ้าคนไหนทนได้ก็ดูความร้อน ถ้ามันร้อนก็ดูใจเราร้อนไปด้วยมัย ดูใจเรา ถ้าใจเราร้อนแสดงว่า มันไม่ได้ตั้งใจ มันรู้สึกไม่พอใจ แต่บางครั้งความทุกข์เล็กๆ น้อยๆ มันเกิดขึ้นเพราะอย่างนี้แหละ เกิดจากประสบกับสิ่งที่ไม่เป็นที่รัก ไม่เป็นที่พอใจ ก็เป็นทุกข์ขึ้นมา หรือได้สิ่งที่รักที่พอใจมาแล้ว จะต้องพลัดพรากจากสิ่งที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์อีก

ถ้าเราตามไม่ทันเราก็คงจะรู้สึกว่ามันไม่ได้ตั้งใจ เมื่อมันไม่ได้ตั้งใจ เราจะรู้สึกกระวนกระวายใจ คือเป็นทุกข์ใจนั่นเอง แต่ถ้าเราทำใจได้เนี่ยะทุกอย่างมันก็จะผ่านไป ในเมื่อมันไม่เที่ยง เราจะไปบังคับให้มันเที่ยงแต่อย่างนั้นก็คงเป็นไปได้ยาก เพราะมันเป็นกฎของมันอย่างนั้น ถึงแม้บางครั้งเราเสพคุ้นกับสิ่งเหล่านี้จนชิน จนคิดว่าเป็นเราเป็นของเราไปแล้ว แต่พอมานั่งวันหนึ่ง วันดีคืนดี มันรู้สึกว่ามันไม่ใช่ หรือเราเคยชินจนเหมือนกับบังคับมันได้ทุกอย่าง แต่พอวันดีคืนดี เอ้า! บังคับมันไม่ได้ซะอย่างนั้น นี่แหละกรรมฐาน ฐานะหรือที่ตั้ง ที่จะทำให้เรามีสติ มีปัญญา ถ้าเราเห็นความจริงอย่างนี้เรื่อยๆ แต่ถ้าเราจมอยู่กับความรัก ความชัง ความพอใจและความไม่พอใจ เราจะได้อะไรเลย เราก็จะติดข้องอยู่อย่างนี้ แต่ถ้าเรารู้ว่าพอใจก็ยึดไม่ได้ ไม่พอใจก็ยึดมันถ้อมันไม่ได้ อย่าไปสำคัญมันหมาย จิตของเราก็จะไม่หลง ไม่ไปหลงยึดกับความพอใจหรือไม่พอใจกับความชอบหรือความไม่อีกแล้ว มันจะค่อยๆ ถอยออกมา แล้วก็ทำให้จิตของเรานั้นมีอิสระมากขึ้น เมื่อมีอิสระมากขึ้นก็จะมองทุกอย่างโดยไม่มีอคติ

ที่ตั้ง ให้เกิด ปัญญา

อคติ แปลว่า ความลำเอียง

คนเราส่วนใหญ่แล้วยิ่งถ้าเป็น คำเรียกว่า “ปุถุชน” ที่
ไม่ได้รับการอบรม เรียกว่าไม่ได้รับการอบรมเลยก็มักจะมีอคติ
ขนาดผู้ที่อบรมอยู่แล้วบางครั้งพอเพลอกก็ยังมีอคติกับสิ่งต่างๆ
ซึ่งอคติทั้ง ๔ อย่างเนี่ยพระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ อคติแปล
ว่า ความลำเอียงหรือเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง

๑

ฉันทาคติ

อย่างประเภทแรกนี้ เอียงไปเพราะรัก เพราะชอบ เพราะรัก รักสิ่ง
นั้น ชอบสิ่งนั้น หรือชอบคนนั้น พอใจคนนั้นอย่างเนี่ยะ ท่านเรียกว่าฉันทาคติ
ลำเอียงไปเพราะรัก เพราะรักกันเพราะชอบกัน เพราะพอใจในคนนั้นในสิ่งนั้น
หรือในสภาวะนั้นๆ จิตเรามันก็จะเอียงไปทันที เราชอบไปแล้วมันก็จะเอียง
ไปเข้าข้างฝ่ายที่ถูกต้องใจเรา คือฝ่ายที่ชอบใจ ลำเอียงไปเพราะชอบ เราก็จะเห็น
ชัดเจนเลย มันเลือกเหมือนกับว่า มันเลือกข้างที่ชอบ

๒

โทสาคติ

ที่นี้อย่างที่สองเนี่ยะก็คือ ลำเอียงไปเพราะไม่ชอบ ไม่ชอบกันนะ ไม่
ชอบกัน ไม่พอใจกัน หรือเคยประทุษร้ายอะไรต่างๆ พอพบ พอเจอ พอประสบ
เข้ามันก็ไม่ชอบ ท่านเรียกว่าโทสาคติ ลำเอียงไปเพราะไม่รัก ไม่ชอบ ไม่พอใจ
ในสิ่งเหล่านั้นด้วยอำนาจของโทสะนี้แหละ โทสาคติ

๓

ภยาคติ

ข้อที่สามเนี่ยะ ลำเอียงไปเพราะความกลัว ท่านเรียกว่า ภยาคติ บางครั้งกลัวต่อสิ่งนั้น ดุมันลึกลับ ดุมันซับซ้อน บางครั้งก็เกิดความกลัวโดยไม่มีเหตุผล หรือบางครั้งก็เกรงกลัวอำนาจ ทั้งอำนาจของคนที่มีอำนาจ หรืออำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์อะไรพวกเนี่ยะ ที่เราไม่ล่วงรู้ได้ว่าเป็นอะไร บางครั้งก็เกิดความกลัว ก็ต้องเอียงไปตามนั้น

๔

โมหาคติ

สุดท้ายก็คือ โมหาคติ เอียงไปเพราะหลง อันนี้ชัดเจน ที่เราไม่มีความยุติธรรมในใจเนี่ยะก็เพราะว่าเรามีความหลง แต่ถ้าเรามีความยุติธรรมในใจ ก็คือธรรมที่เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่กัน อย่างตากับรูป พอมันกระทบกัน มันก็ยุติ มันก็ยุติธรรมนะ มันกระทบกันมันเกิดแล้วมันก็ดับ หรือพอเกิดผัสสะก็เกิดเวทนาขึ้น เกิดตัณหาขึ้น เกิดอุปาทานขึ้นมา เป็นเหตุปัจจัยต่อ เกิดภพเกิดชาติ แต่สุดท้ายอารมณ์นั้นมันก็แก่ไปแล้วก็ตายไป เป็นอยู่อย่างนี้ตลอด ฉะนั้นมันยุติของมันเอง ไม่เกี่ยวกับเราหรือเขา ถ้าเราไปสำคัญว่าเป็นเราปุ๊บ เราก็จะเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งทันที บางครั้งเอียงไปข้างชอบเพราะหลงชอบหลงซัง หลงกลัว แต่ถ้ารู้แล้วว่ามันไม่น่ากลัวเลยเนี่ยะ มันก็ไม่มี ความหลงมันก็ไม่กลัว เพราะอำนาจของความหลง

ทุกอย่าง
มันก็
เท่านั้นเอง

การเจริญวิปัสสนากรรมฐานช่วยลด ช่วยละ ช่วยทำให้เราเห็นความจริงมากขึ้น ในเมื่อผู้ปฏิบัติเห็นสภาวะ รู้ลักษณะของรูปหรือนาม ของสภาพธรรมที่มันเกิดดับอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะดูหยาบหรือละเอียด ทุกสิ่งทุกอย่างเนี่ยะมันหยาบมันก็ดับแบบหยาบๆ นั้นแหละ มันละเอียดมันก็ดับไปแบบละเอียดๆ นั้นแหละ ทุกอย่างเมื่อมีเกิดก็มีหมดไปเป็นธรรมดาเลย ถ้าโยคีไม่เข้าใจก็จะทุกข์กับสิ่งเหล่านั้น เพราะอะไร เพราะเรายึดถือกับสิ่งเหล่านั้นมากไป พอเรายึดถือกับสิ่งเหล่านั้นมากไปใจเราก็เอียงไปทางโน้นที่ทางนี้ที่นั่นแหละ พอรักก็เอียงไปเพราะรัก พอชังก็เอียงไปเพราะชัง พอกลัวก็เอียงไปเพราะกลัว พอเกิดความหลงขึ้นมาก็เอียงไปเพราะความหลง ไม่รู้สภาพธรรมะตามความเป็นจริงก็เอียง แต่เมื่อสติปัญญาเกิดขึ้น เห็นความจริงแล้ว ถ้าผู้ที่ปฏิบัติในแนวนี้นั่นก็บอกว่าทุกขณะที่เรากำหนดรู้ก็เท่ากับกำหนดละอุปาทานที่มีในรูป ในเวทนา ในสัญญา ในสังขาร ในวิญญาณไปด้วย เมื่อลดเมื่อละ แต่ละขณะที่รู้ความจริงเนี่ยะ ทุกๆ ขณะ ทุกๆ เสี้ยววินาที หรือชั่วลัดนิ้วมือเดียว ศีลเกิดขึ้น สมาธิเกิดขึ้น ปัญญาเกิดขึ้น เรียกว่ามรรคมงคลแปดเป็นนั่นแหละ ศีล สมาธิ ปัญญา เกิดขึ้นแทน แทนที่จะรัก แทนที่จะชัง แทนที่จะกลัว แทนที่จะหลง ก็ไม่รักแล้ว ไม่ชังแล้ว ไม่กลัวแล้ว ไม่หลงแล้ว เพราะเห็นความจริงแล้ว พอเห็นความจริงแล้วทุกอย่างมันก็ “เท่านั้นเอง” มันแค่นั้นเอง ก็คือแค่นั้นหรือเท่านั้นตามที่เหตุปัจจัยมันมีนะ ไม่ได้มีมากหรือน้อยตามที่เราคิดเอาเอง ทุกอย่างมันยุติธรรม คือยุติในเหตุปัจจัยของมันทั้งหมด แต่พอเราไม่รู้ตามความเป็นจริงเราก็ใส่ พอเรารักมากเราก็เพิ่มมาก พอเราเกลียดมากเราก็เพิ่มไปทางเกลียดมาก พอเรากลัวมากเราก็เพิ่มน้ำหนัไปทางกลัวนั่นแหละ พอหลงมากก็เพิ่มน้ำหนักไปทางหลงนั่นแหละ หลงยึดว่าธาตุขันธ์พวกนี้เป็นเรา เป็นอัตตาของเรา ทั้งๆ ที่สิ่งเหล่านั้นมันไม่เที่ยง ก็ไปยึดว่าเที่ยงอย่างเนี่ยะ เพราะคิดว่าเป็นของเรา แต่ในความเป็นจริงมันก็เป็นของมันอยู่อย่างนี้ เราจะรู้หรือไม่รู้มันก็เป็นมานานแล้ว ไม่ใช่เพิ่งเป็นนะ ไม่ใช่เพิ่งเป็น มันเป็นของมันอยู่อย่างนี้อยู่แล้ว ไม่ใช่มันไม่เป็น

บางครั้งนะเราก็คิดว่าจะพยายามไม่ให้มันเป็น แต่มันก็ยังเป็นอยู่ดีนะ ก็ยังเป็นอยู่ดี เพราะสิ่งเหล่านี้มันไม่เที่ยง ใจมันไม่เที่ยง สิ่งที่ไม่เที่ยงเราจะพยายามทำให้มันเที่ยงมันก็ไม่สอดคล้องกับความจริง เมื่อไม่สอดคล้องกับความจริง สักวันมันก็ต้องแสดงความจริงออกมา เมื่อความจริงปรากฏ ถ้าเรายึดเราก็ทุกข์ เพราะยึดกับสิ่งที่มันไม่เที่ยงนั่นว่ามันเที่ยง ถ้าเป็นความคิด เป็นความเห็นเนี่ยะ ก็เหมือนกับเราเห็นผิดไปจากธรรมชาติที่มันไม่เที่ยงอยู่อย่างนี้ มันมีสภาพที่เปลี่ยนแปลงหรือผันแปร ไปตามเหตุปัจจัยอยู่ตลอด ถ้าเราไปยึดมันถือมันกับมัน ไม่ทุกข์ได้ยังไง ก็ทุกข์มากหน้อย เมื่อประสบเข้ากับภาวะหรือความเป็นจริงอย่างนี้ เราก็หลอกตัวเองอยู่เรื่อยๆ แต่สุดท้ายเราก็ต้องเผชิญกับความจริงเหล่านี้อยู่วันยังค่ำ ไม่ช้าก็เร็ว แต่เวลาปฏิบัติทำให้เราเห็นความจริงได้ทุกซอกทุกมุม เจริญวิปัสสนากรรมฐาน เพียงแต่ได้เห็นมันเห็นด้วยสติ เห็นด้วยปัญญา บางครั้งเห็นแล้ว ละแล้วก็เชื่อว่ามันจะหมด เพราะเหตุปัจจัยยังมีอยู่ มันก็สามารถเกิดขึ้นได้อีก ถ้าเราไม่หลงเราก็จะไม่ยึดว่าเป็นเรา ก็ปล่อยให้มันเป็นไปตามเหตุปัจจัย ใจก็สบายขึ้น เพราะอย่างน้อยเราก็เห็นจริงแล้วว่าสิ่งนี้มันไม่เที่ยง แทนที่เราเคยยึดเคยถือว่ามันเที่ยง ตอนนั้นเราก็คลาย อ้อ! มันไม่เที่ยง อย่างเนี่ยะ มันไม่เที่ยงทั้งสิ่งที่ป็นภายในภายนอก อย่างไฟมันดับเนี่ยะเห็นมัย นั้นแหละ ถ้ามันเที่ยงมันก็จะไม่มีการดับ ไม่มีความผันแปร ไม่มีความเปลี่ยนแปลงอะไร แสดงว่ามันผันแปร มันเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัยตลอด ถ้าเรายึดก็เหมือนว่ามันดับไม่ได้นะ พอมันมาแล้วอย่างเนี่ยะ มันก็เหตุปัจจัยมันเปลี่ยนนะ พอมันเปลี่ยนแล้วมันก็เหมือนว่าทุกอย่างมันก็ปกติ แต่เราก็ลืมนึกว่าเออจริงๆ แล้วเดิมทีมันก็เป็นของมันอย่างนั้น แต่ในเมื่อเราไม่สามารถรู้เท่าทันสภาวะหรืออารมณ์เหล่านั้นตามความเป็นจริงเราก็ทุกข์ ทุกข์กับสิ่งเหล่านั้น เพราะอะไร เพราะยึด เพราะสิ่งเหล่านั้นมันไม่เที่ยงอยู่แล้ว มันก็คงยังไม่เที่ยงอยู่ มันไม่เปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่น แต่เราต้องการให้มันเป็นอย่างที่เรารารถนา หรือเป็นไปอย่างที่เรต้องการ ฉะนั้นเมื่อมันไม่เป็นไปตามนั้นเราก็ทุกข์

ถ้าเรายึด
เราก็ทุกข์

ไม่มีกระแสไฟ
มันก็เศษเหล็ก
ธรรมดาตัวเอง

สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นก็เป็นอย่างนั้น ทำให้เราได้เห็นเลยว่ามันเป็นทุกขอย่างนี้ สิ่งใดไม่เที่ยง
สิ่งนั้นมันก็เป็นทุกข เป็นทุกขขึ้นมาให้เห็น ทุกขเพราะอะไร ทุกขเพราะยึด มันก็ต้องเปลี่ยนไป
ทนไม่ได้ ทนอยู่ในสภาพเหล่านั้นไม่ได้ หรือทนได้ลำบาก มันไม่ได้เป็นอย่างนั้น ฉะนั้นสภาพ
เหล่านี้เนี่ยะมันก็ขึ้นอยู่กับเหตุ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ถ้าโยคีหรือโยคาวจรไม่เท่าทันกับสภาวะ
หรืออารมณ์พวกนี้ ก็แน่นอนนะ เราก็จะทุกข์มากกว่าปกติ คือรับกับความจริงพวกนี้ไม่ได้ แล้ว
ในเมื่อสิ่งนั้นมันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข แล้วสิ่งนั้นอยู่ในอำนาจเรามั้ย ก็ไม่อยู่ในอำนาจนะ สิ่งเหล่านี้นั้นก็ไม่ได้อยู่ในอำนาจ มันอยู่นอกเหนือการบังคับหรือนอกเหนือการควบคุม คือบังคับบัญชา
ไม่ได้ ถ้าเราบังคับได้ก็บังคับให้มันเป็นยังไงก็ได้ ตามใจปรารถนา แต่เฉยๆมันบังคับไม่ได้ มัน
ก็อาจจะไม่เป็นไปตามที่ใจเราปรารถนานะ เราปรารถนาที่จะให้เป็นอย่างนี้ แต่เหตุปัจจัยมัน
ยังไม่เปลี่ยน มันก็ไม่เป็นตามที่เราปรารถนาหรอก แต่ถ้าเหตุปัจจัยมันเปลี่ยนแล้ว อย่างเออ
กระแสไฟมันมาแล้วเนี่ยะ เครื่องใช้ไฟฟ้ามันดีๆ อยู่ เราเปิดมันก็ใช้ได้ แต่ถ้ากระแสไฟมันยังไม่
มา ถึงแม้มันจะดีๆ อยู่ มันไม่มีกระแสไฟมันก็เศษเหล็กธรรมดาตัวเอง มันก็ไม่ได้มีประโยชน์
อะไร มันก็ไม่ได้อยู่ในอำนาจ ถึงแม้บางครั้งเราคิดว่า อุปกรณ์เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก
ต่างๆ เรามาใช้เพื่อให้สะดวกสบายขึ้น มันก็ได้ส่วนหนึ่ง เราจะต้องทำในใจโดยแยบคายไว้
เสมอๆ ว่าสักวันนึงถ้าเกิดมันไม่มีเราจะทำยังไง เพราะในอนาคตเราก็ต้องเผชิญ

ภัยธรรมชาติ

ถ้าเราดูจากความเปลี่ยนแปลงของโลกเราเนี่ยะก็เห็นชัดเจน บางครั้งก็ทุกสิบปี ทุกยี่สิบปี ทุกยี่สิบห้าปี อะไรก็ว่าไป ถ้าอย่างบ้านเราเห็นมัย น้ำท่วมหรือในต่างประเทศบางครั้งก็ไฟดับ เวลาмиพายุ มีแผ่นดินไหว มีภัยธรรมชาติต่างๆ บางครั้งก็จ่ายกระแสไฟฟ้าไม่ได้ เราก็จะเห็นว่าสักวันนึงเราก็ต้องเผชิญ มนุษย์ก็พยายามจะคิดหาวิธีว่าจะทำยังไงเวลาเกิดเหตุการณ์แบบนี้ พยายามที่จะหาเหตุปัจจัยที่จะมาดูแลในเรื่องพวกนี้เพื่ออุดช่องว่างช่องโหว่นี้แหละ ก็คือพยายามต่อสู้กับกระแสที่มันเป็นอยู่อย่างนี้ มันก็ได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ความจริงมันก็คือความจริง มันก็เปลี่ยนอยู่อย่างนี้แหละ ถ้าเราเท่าทันก็อาจจะทุกข์น้อยเพราะเราไม่ประมาท มีการเตรียมความพร้อมไว้อยู่ตลอด มันก็จะไม่ทุกข์ แต่ถ้าคนที่ไม่พร้อมเนี่ยะ ไม่พร้อมทั้งร่างกาย ไม่พร้อมทั้งจิตใจ ไม่พร้อมทั้งสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นอย่างเนี่ยะ เหมือนคนที่ตกในน้ำแหละ ไปไหนไม่ถูกเหมือนกัน เวลาแผ่นดินมันเขย่าอาคารบ้านเรือน บางคนยังยืนง มั่นเขย่าตัวเราเองด้วยไปไม่ถูก บางครั้งบางคนที่ไม่อยู่ในสถานการณ์นั้นก็ตะโกนบอก แต่ตอนนั้นมันตกใจ มันไม่รู้เรื่องหรอก บางครั้งก็ไม่ได้สติสะท้อนกลับมาเลยเพราะความตกใจหรือตื่นกลัว

สติเตลิดมักจะ เกิดปัญหา

บางครั้งเราก็จะเห็นภาพเหมือนในหนัง คนที่อยู่ในอาคารสูงเวลาเกิดไฟไหม้ บางคนก็ตกใจเกินเหตุ กระโดดลงมาไม่ใช่จะรอดนะ ตายเหมือนกัน แต่บางครั้งก็กลัวว่าไฟจะไหม้ตายมั้ง ความตกใจใจ แต่บางครั้งถ้าไม่โดดก็อยู่ได้เพราะว่าดับเพลิงมาทันก็มี หรือบางครั้งก็ค่อยๆ คิด ค่อยๆ หาช่องทางอย่างอย่างเนี่ยะก็มี คนเราเวลาตกใจเนี่ยะมันทำอะไรไม่ถูกหรือหุนหันบางคนคิดว่าฝึกมาดีแล้วเนี่ยะบางครั้งเวลาเจอสถานการณ์อย่างนั้นก็ควบคุมใจไม่ได้ ใจมันตื่นตระหนก มันพลุกพล่าน บางครั้งนั้นแหละ ช่วงเวลาอย่างนั้นนะถ้าคนไหนมีสติ คืออยู่ด้วยความไม่ประมาทได้เนี่ยะก็มักจะรอด มักจะปลอดภัย ส่วนผู้ที่สติเตลิดก็มักจะเกิดปัญหาอยู่เรื่อยๆ เราเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ บางครั้งเรามาฝึกเรามาปฏิบัติเนี่ยะบางครั้งถ้าไม่เจอเหตุการณ์บางอย่างบ้าง มันก็เหมือนแค่จำลองเหตุการณ์ขึ้นมา เดี๋ยวนี้เค้ามีคอมพิวเตอร์มีอะไรจำลองภาพแผ่นดินไหว จำลองภาพน้ำท่วม จำลองภัยพิบัติทางธรรมชาติออกมาให้เห็นคำนวณว่าเท่านั้นเท่านั้นจะเสียหาย แต่พอเกิดขึ้นจริงเนี่ยะก็อาจจะเสียหายมากกว่านั้น หรือเสียหายน้อยกว่านั้น มันอาจจะเกิดน้อย เกิดมาก ไม่มีใครล่วงรู้ได้เพราะมันเป็นธรรมชาติ บางครั้งเราก็แค่คาดการณ์หรือจำลองเอาไว้ ถ้าเราไม่ล่วงรู้ความเป็นจริงเนี่ยะมันยาก เหมือนทำไมเราพยายามแล้วพยายามอีก เราจึงไม่ทันกับกิเลส เอ้า! ก็เราไม่ได้ล่วงรู้ว่ากิเลสมันจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่พอกระทบปุ๊บมันก็เกิด มันเหมือนกับมาพร้อมๆ กันเลย พอเห็นปุ๊บ ชอบหรือไม่ชอบ กลัว หลงมาหมดนะ ต้องมีอย่างใดอย่างหนึ่งทันที ต้องเอียงไป ถ้าเห็นรูปสวยก็ชอบทันที ถ้าเกิดรูปนั้นเป็นคนที่เราไม่ชอบ เป็นสิ่งที่เราไม่ชอบมันก็เอียงไปทันที ไม่ชอบ ถ้าเกิดเป็นสิ่งที่เรากลัวก็ตื่นตระหนกตกใจทันที กลัว หวาดกลัว หวาดเกรงขึ้นทันที เพราะเป็นสิ่งที่เราไม่รู้ก็ยิ่งงงอยู่ มีนงแยกแยะไม่ถูกว่าดีคืออะไร ชั่วคืออะไร บาปเป็นยังไง บุญเป็นยังไง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตาเป็นยังไง เกิดดับเป็นยังไง โลภะโทสะกิเลสเป็นยังไง ก็ยังไม่รู้เรื่องเลยอย่างเนี่ยะ อันนั้นคือความหลงนะ หลงไม่รู้จริง อันนั้นยิ่งหนัก พอหลงแล้วก็คิดว่ารู้ บางครั้งก็คือไม่รู้อย่างเนี่ยะ อันนี้ก็ยิ่งหนักนะ ดูไม่หนักแต่ถ้าเรามองดูแล้วก็หนัก เมื่อไหร่จะรู้อย่างเนี่ยะ ฉะนั้นการอยู่ในโลก หรือการเวียนตายเวียนเกิดในสังสารวัฏเนี่ยะ มันมีภัยอยู่รอบด้าน

ปฐวีภย

ภยจากธรรมชาติก็คือส่วนหนึ่ง อย่างภยจากแผ่นดินไหว ปฐวีภย อย่างเนี่ยะ ภยจากแผ่นดิน ภยจากดิน เห็นอยู่แล้วว่าเวลาเกิดแผ่นดินไหวอย่างเนี่ยะ ก็จะมีสิ่งปลูกสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วย และมนุษย์เองด้วยก็เสียหาย หรือล้มหายตายจากไป ทุกคนทั้งสัตว์ เราอยู่บนแผ่นดินหรือเราใช้ดิน เราก็เหมือนได้ประโยชน์จากดินแต่สุดท้ายเราก็ต้องถูกดินนั้นแหละฝัง หรือเราก็ตายเพราะดินอีกก็มี เนี่ยะคือภยนะ มันเป็นภย บางครั้งก็ดูเหมือนเป็นคุณ บางครั้งก็ดูเหมือนเป็นโทษ เพราะสิ่งนั้นมันไม่ใช่เรานี้่นา ถ้ามันเป็นเราเนี่ยะก็อย่างที่บอก ทุกอย่างจะอยู่ในกำมือเราจะควบคุมแล้วทำให้มันเป็นได้ทุกอย่างเหมือนกับเสกเอา เนรมิตเอาให้เป็นอย่างนั้น อย่างนั้น แต่ที่จริงแล้วมันไม่ใช่ นี่แหละ

อุทกภย

ภยจากน้ำ อุทกภย อุทกภยเห็นชัดเจน เวลานั้นท่วมทุกคนทั้งสัตว์ ทั้งคนที่รักคนที่ไม่รัก บางครั้งก็พลัดพรากจากกันด้วย บางคนก็พลัดพรากหรือบางครั้งมีชีวิตอยู่ก็ได้เจอกัน หรือบางครั้งบางคนก็ล้มหายตายจากเพราะน้ำมันพัดพาไป เห็นชัดเจนเวลาน้ำท่วม คนก็กลัว กลัวน้ำท่วมใหญ่ๆ บางครั้งก็หนีไปบนที่สูง มันก็ไม่แน่นอนเสมอไปนะ น้ำเวลาท่วมมันก็ท่วม บางครั้งก็ท่วมบนภูเขาเพราะคนปิดช่องเขาไว้ ปิดไว้เพื่อใช้ประโยชน์ เวลาฟ้าฝนลงมามันก็ไม่รู้จะไปไหน บนที่ลุ่มน้ำก็เลยแห้ง บนภูเขาบนที่สูงคนก็กลัวเยอะแยะไปหมด เวลานั้นมากมันก็กวาดเอาตั้งแต่ข้างบนนั้นแหละลงมาข้างล่าง อย่างนี้เป็นต้น ถ้าคนเราไม่เข้าใจสภาพพวกนี้ก็ลำบาก มันก็ล้วนแต่เป็นภย บางครั้งเราก็ได้อาศัยน้ำ เป็นน้ำดื่มด้วย เป็นน้ำอาบด้วย เรียกว่าอุปโภคบริโภค ใช้สอยน้ำเยอะนะ น้ำเนี่ยะในบพที่มีคุณก็มีคุณ ในบพที่ไม่มีคุณก็ไม่มีนะ นั่นแหละ มันมีทั้งคุณทั้งโทษ ฉะนั้นถ้าเรามองยังมองไม่เห็นความเป็นภยเราก็ไม่อยากจะออกจากโลกนี้หรือ ไม่อยากจะพ้นโลกนี้ไปหรือ อันนี้แค่ภยธรรมชาตินะ ภยจากดิน ภยจากน้ำ

ภัยจากลม ที่นี้เห็นมัย เห็นชัดเจน ภัยจากลม ขนาดเห็นลงเขามีโบสถ์อยู่ทางแถวสุพรรณ กำลังสร้างใหม่ ลมมันยกหลังคาที่มุงใหม่ๆ ไปทั้งหมดเลย อย่างนี้เป็นต้น ก็เอาไม่อยู่นะ ถ้าลม หนักๆ เนี่ยอย่างไ้ฝุ่นเข้าบ้านเราหรือเข้าที่อื่นอย่างเนี่ยะ ความเสียหายมีมากมาย บ้านเรือน กระแสไฟไม่ต้องพูดถึงนะ ปล่องไฟไม่ได้อยู่แล้ว นั่นละ ปล่องไฟให้ใช้ไม่ได้ ไฟก็ต้องดับแล้วเราจะ เอาไฟที่ไหนให้แสงสว่าง ให้ความอบอุ่น หรือเอามาหุงมาต้มอะไรเนี่ยะ มันก็เป็นลูกโซ่หมด เวลา เกิดพายุ เกิดวาทภัยนะ วาทภัยทำความเสียหายทุกมุมโลก พายุหนักๆ ขึ้นมาเหมือนมันไร้แรงต้านทาน มันพัดไปได้หมดเลย มันกวาดไปเกลี้ยง ต้นไม้เนี่ยะมันฉีก บิดไปเลย เป็นพายุหมุนๆ โอ้! เห็นแล้วบางครั้งเสียงมันเหมือนกับเสียงคนร้อง กรีดร้องน่ากลัว พายุเฮอริเคน ทอร์นาโด ทางแถบอเมริกาโน่น คนที่เผชิญแล้วก็รู้เลยว่า โอ้โฮ! บางครั้งก็เผชิญแค่พายุฤดูร้อนบ้านเราก็คงกลัวๆ กลัวๆ หรือถ้าคนอีสานเค้าก็เรียกว่า ลมหัวกุด หรือลมบ้าหมู หรือพายุวงช้างก็แล้วแต่ล่ะ นั่นแหละ เผชิญแค่นี้บางครั้งยังน่ากลัว สมัยอาตมาเป็นเด็กๆ ก็ไม่น่ากลัวนะ แต่มันคงแรงไม่พอมั้ง พอเห็นมันเกิดพายุหมุนแบบนี้ก็ชอบ ชอบเพราะไปอยู่ตรงใจกลางมัน วิ่งเข้าไปเป็นเด็กๆ ไม่กลัวว่า เอ๊! อะไรมันจะโดนเข้าเพราะมันหมุน บางครั้งกองฟางกองใหญ่มันก็เอาไปด้วย แต่มันก็หมุนเอา อืมเราขึ้นไปไม่ได้ด้วย คงแรงไม่พอนะ เราก็วิ่งเข้าไปในใจกลางของพายุหมุนนั้นนะ เล่นสนุกไปเลยอย่างนี้ก็มี เรียกว่าอันนี้แหละมันก็เป็นภัย แต่มันหลายๆ อันรวมกันเป็นอันใหญ่มันก็กลายเป็นความรุนแรงขึ้น จากเล็กๆ นี่แหละนะ อันนี้เกิดจากลมนะ เกิดจากดิน เกิดจากน้ำ เกิดจากลม

อัคคีภัย

เกิดจากไฟ ที่นี้ไฟ เยอะแยะ ช่วงนี้บางครั้งทางภาคเหนือเรากียังมีไฟป่า ตามมาคือควัน มลพิษหรือไฟที่เกิดจากภูเขาไฟ ความร้อนที่มีอยู่ในโลกมีเยอะ ไฟพวกที่เราเอามาใช้ประโยชน์ แม้ไฟอยู่ในร่างกายเราก็มี ให้ความอุ่น ให้ความร้อน ให้ความเย็น อุณหภูมิ โซ่ มันก็มีอันตราย นะ มีคุณ พอไฟอย่างที่เราเห็นนี้เห็นมัยเวลามันไหม้ คนก็กลัวหนีตาย เกิดขึ้นจากไฟ อันนี้แค่ ภัยธรรมชาตินะที่มองเห็น

โจรภัย

ภัยจากมนุษย์ด้วยกันเองละ พวกโจรภัย มีทั้งโจรทางบก ปล้นตามบ้านเล็กๆ ในหมู่บ้าน ปล้นตำบล อำเภอ หรือปล้นพัฒนามาเรื่อยๆ ก็ปล้นธนาคาร เนี่ยะโจรภัยนะ หรือบางครั้งก็โจร ประเภทคดโกงบ้างอะไรพวกนี้ มาในรูปแบบใหม่ พวกโจรภัย ภัยจากมนุษย์ด้วยกันเองเยอะเลย ทั้งจี้ทั้งปล้น ทั้งฆ่าฟันเบียดเบียนกัน ภัยจากมนุษย์ที่ไม่ได้มองเหมือนกับมองตัวเอง ไม่ได้รักเพื่อนเกิดแก่เจ็บตาย ถ้าเรามองอย่างคนที่มีศีลมีธรรม เราก็มองว่าคนนั้นไม่มีศีลไม่มีธรรม อันนั้นคือคนที่คิดว่าตัวเองมี แต่บางคนก็ไม่มีเหมือนกัน เอาอะไรเป็นมาตรฐานนะ อันนี้มันเป็นสัญญาติญาณของมนุษย์อย่างหนึ่ง ซึ่งมันมาด้วยนะถ้าเราไม่ฝึกฝนอบรม ธรรมชาติอย่างนี้ มันก็ไปสู่ที่ต่ำ เวลาหิวก็ต้องกินนะ กิน นอน สืบพันธุ์ แล้วก็หนีภัยธรรมชาติพวกเนี่ยะ ไม่ต้องสอนนะ กรรมแต่งมามันเป็นเอง มันเป็นของมันไปโดยอัตโนมัติ ฉะนั้นภัยที่เกิดจากมนุษย์ด้วยกันเองมันก็มีอยู่แล้ว น่ากลัว

วิญญูภัย

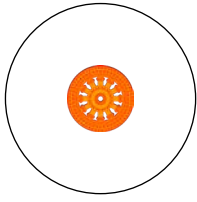
หรือภัยในวิญญู เราเกิดมาก็ต้องมีความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย มีความพลัดพรากจากสิ่งที่รัก จากสิ่งที่พอใจ จากสิ่งที่ไม่รัก สิ่งที่ไม่พอใจ ปราศจากสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้น หรือได้สิ่งใดต้องพลัดพรากจากสิ่งนั้นก็เป็นทุกข์อีก เนี่ยะเห็นมั๊ย มันตามมาหมดเลย ถ้าเรามีชาติคือความเกิด ชราความแก่ มรณะความตาย พวกนี้ก็ตามมาตลอด แต่ถ้าผู้เจริญวิปัสสนา ธรรมฐานที่ยังวิปัสสนาญาณให้เกิดขึ้นได้ รู้ความจริงแต่ละขณะ ขณะ เท่ากับภพชาติ พวกนี้ก็สิ้นเข้า การเวียนตายเวียนเกิดในสังสารวัฏก็ลดลงนะ ลดลงเรื่อยๆ ลดลงเรื่อยๆ จนสุดท้ายเมื่อหมดเหตุปัจจัย คือหมดกิเลสก็ไม่ต้องเวียนตายเวียนเกิดแล้ว เมื่อไม่มีการเกิด มันก็ไม่มีชรา ไม่มีความเจ็บไข้ได้ป่วย แล้วก็ไม่มีความตาย แล้วก็ไม่มีการพลัดพราก ไม่มีรักไม่มีชิงหอรอก มันหมดไปด้วยทั้งหมดเลย แต่ถ้ามีสิ่งนี้อีกมันก็จะมต่อไปตลอด มันเป็นเหตุเป็นผล เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เราเห็นชัดเจนเลย ฉะนั้นอย่าประมาทนะ อย่าประมาท มีโอกาสก็ภาวนาไป บางครั้งเหมือนพูดให้ฟังเมื่อวาน งานสองอย่าง งานภายนอก งานภายใน หรืองานที่มีโอกาสไปอบายกับงานที่หลีกเลี่ยงหนีอบาย ถ้าบอกว่างานไหนแรงด่วนเนี่ยะ ถ้าคนเห็นโทษเห็นภัยในวิญญูสงสารงานออกจากอบายเนี่ยะ งานปิดประตูอบายภูมินี้แหละคืองานเร่งด่วน เพราะถ้าเรายังปิดไม่ได้เราต้องเที่ยวอยู่ที่นี่จะหนีภัยพวกนี้ไปไม่ได้ นอกจากภัยจากการเวียนตายเวียนเกิดแล้วมันก็มีภัยจากธรรมชาติที่มาผสมไปด้วย มันเยอะแยะไปหมด ฉะนั้นตราบไตที่เรายังเกิดอยู่ มันก็เสี่ยงนะ เสี่ยงภัยตลอดนั่นแหละ เราให้พรกันก็ขอให้ปลอดภัยอย่างเนี่ยะจริงๆ ก็เสี่ยงภัยตลอดนั่น

ไม่มีสิ้นสุด

ตราบโดก็สรวสค์ยังไม่พบประตูปุททะ
สรวสค์ก็ยังคงเวียนว่ายตายเกิดไม่มีที่สิ้นสุด

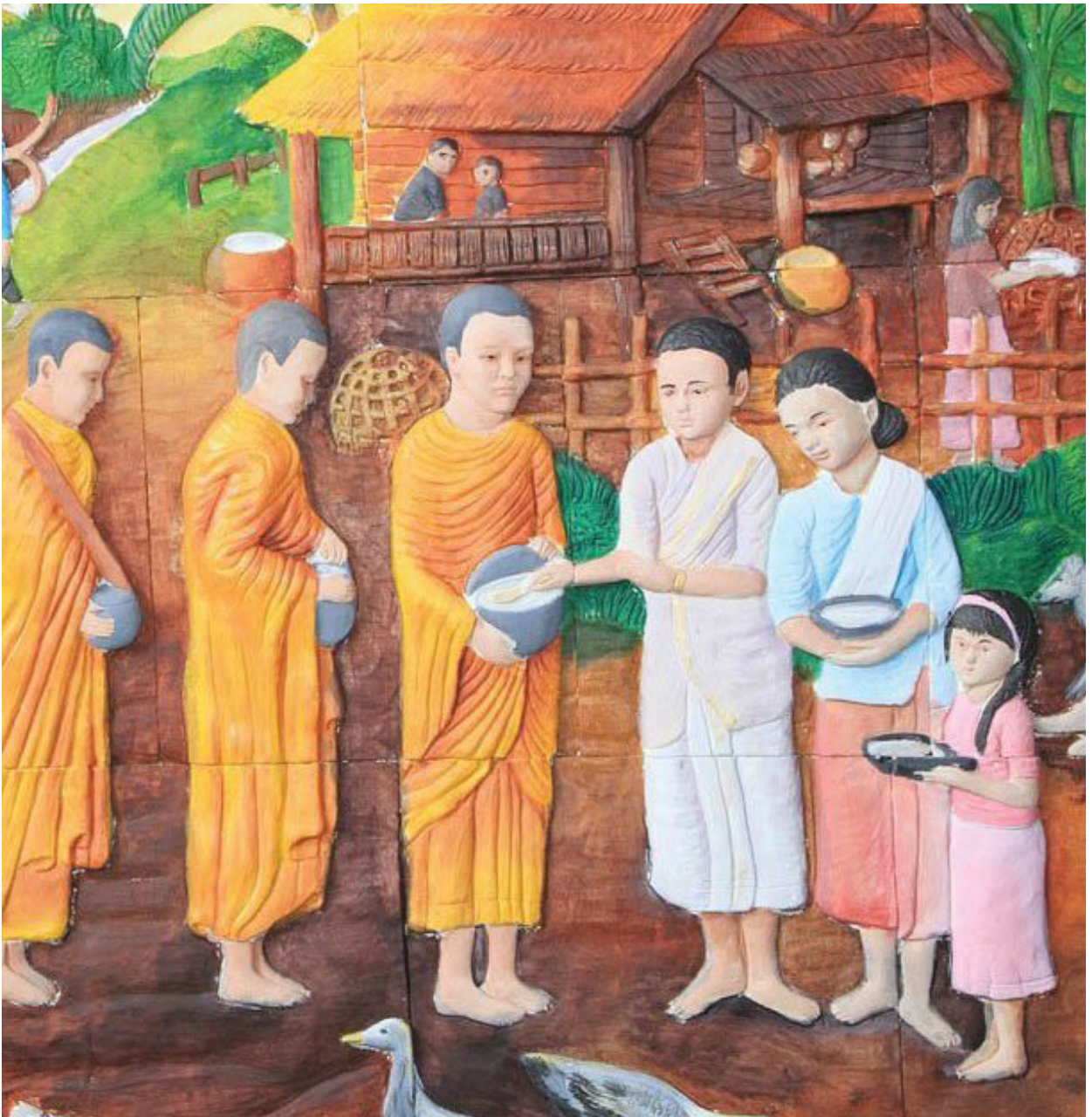
แหละ แต่ว่าเราก็อยากให้เป็นอย่างนั้นนะ แต่ในความเป็นจริงเนี่ยะมันเสี่ยงตลอดเวลา ตราบโดที่เรายังมีเกิด เหตุอื่นมันก็ตามมา เมื่อมีเหตุมันก็มีผล มันก็มีสิ่งที่ตามมา ถ้าเห็นโทษเห็นภัย ในวิญญูทุกซ์พวกนี้แล้วเนี่ยะ ก็รีบลด รีบละ เหตุปัจจัยที่มันจะทำให้มีความเสี่ยง แคลดลงได้ชั่วขณะหนึ่งก็ไม่เสี่ยงไปแล้วละ แสนล้านโกฏุขณะ จิตมันเกิดดับ ก็ไม่เสี่ยงนะ แต่ถ้าประมาทแค่ชั่วลัดนิ้วมือเดียวเนี่ยะ ก็นั่นแหละความเสี่ยงก็แสนล้านโกฏุขณะอีกเหมือนกัน หลายล้าน ล้าน ล้าน ล้าน ขณะต่อวินาทีเนี่ยะ มันเสี่ยงมาก เพราะฉะนั้นถ้าเราอยากขจัดความเสี่ยงก็รีบงานที่เร่งรีบก็คืองานปิดอบาย เจริญวิปัสสนากรรมฐานนะ หรืองานภาวนานั่นแหละ คนที่เห็นประโยชน์เป็นงานเร่งด่วน ส่วนงานพวกนั้นคือยังงี้ก็เวียนตายเวียนเกิดอยู่ ยังงี้ก็ต้องมีแบบนี้อยู่แล้วละ ไม่ต้องลำบากละ มันมีความลำบากมาเองนะ ถ้ายึดถือก็ยิ่งลำบาก ถ้าไม่ยึดถือก็ดีขึ้นหน่อยนะ แต่เมื่อไหร่ที่มีความเกิดเมื่อนั้นก็ความเสี่ยงต่างๆ ก็ตามมาตลอด ฉะนั้นก็พยายามนะ พยายามฝึกฝนอบรมตนเองต่อไป

นานาสาระจากพระอภิธรรมปิฎก

วงศ์พรรณ.โอ

กฤษฎา (๙ - ตอนจบ)

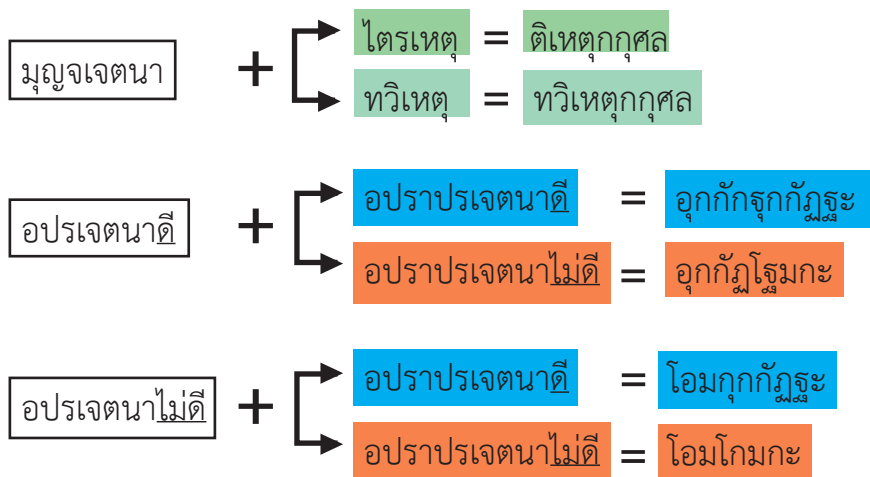

สวัสดิ์ค่ะท่านผู้อ่านที่เคารพ คราวที่แล้วเราได้แสดงเรื่องของกามาวจรกุศลกรรมกันไปเกือบจบแล้วนะคะ พอดีหน้ากระดาษหมดเสียก่อน ฉบับนี้เราจะมาต่อเรื่องของกามาวจรกุศลกรรมที่เหลืออีกหน่อยกัน แล้วจะได้พบกับเรื่องของรูปาวจรกุศลกรรมกันต่อไปนะคะ ติดตามกันได้เลยคะ

เรื่องของกามาวจรกุศลกรรมฉบับที่แล้วในตอนท้าย ได้กล่าวถึงเจตนาในกาล ๓ ไป ๒ กาลแล้ว คือ **บุพพเจตนา** เป็นเจตนาก่อนที่จะทำกุศล และ **มุญจเจตนา** เป็นเจตนาในขณะที่กำลังทำกุศล ต่อไปจะได้กล่าวถึง **อปฺรเจตนา** ซึ่งเป็นเจตนาหลังจากที่ได้ทำกุศลไปแล้ว

อปฺรเจตนา หมายถึง **ความตั้งใจในการกระทำกุศลที่ได้กระทำสำเร็จแล้วใหม่ๆ** สามารถแยกเป็น จัดเป็น **อปฺราปรเจตนา** กล่าวคือ เมื่อได้กระทำสำเร็จไปแล้วนานๆ กลับไปนึกถึงอีก เช่นเมื่อนึกถึงการบริจาคทาน รักษาศีล เจริญภาวนาของตนที่ได้กระทำสำเร็จแล้ว แม้จะล่วงเลยมาเป็นเวลาหลายวัน หลายเดือน หรือหลายปีก็ตาม ยังมีความปีติ โสมนัส ศรัทธา ในกุศลของตนอยู่เสมอ เช่นนี้ **อปฺราปรเจตนา** เป็นกุศลชนิด **อุกกัฏฐะ** แต่ถ้าเมื่อนึกถึงกุศลของตนที่ได้กระทำไปแล้วนั้น เกิดความไม่สบายใจ กลุ้มใจ เสียหาย หรือเกิดความเพลิดเพลिन เพราะได้รับการสรรเสริญ อันเป็นตัณหาเช่นนี้ **อปฺราปรเจตนา** นั้นเจือปนด้วยอกุศลตลอดเวลา จัดว่าเป็นชนิด **โอมกะ**

ฉะนั้น ทั้งทวิเหตุกุศล และ ตีเหตุกุศล เมื่อสรุปแล้ว จะได้เป็น ๔ อย่าง คือ

ดังนั้น เมื่อนำติเหตุกกุศล และ ทวิเหตุกกุศล จำแนกลงในอปรปรเจตนาแล้วจะได้

๑. ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล	๒. ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล
๓. ติเหตุกโอมกุกักจุกักกุฏกกุศล	๔. ติเหตุกโอมกอกักจุกักกุฏมกกุศล
๕. ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล	๖. ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล
๗. ทวิเหตุกโอมกุกักจุกักกุฏกกุศล	๘. ทวิเหตุกโอมกอกักจุกักกุฏมกกุศล
๙. ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล	๑๐. ติเหตุกโอมกกุศล
๑๑. ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล	๑๒. ทวิเหตุกโอมกกุศล

รวมเป็น ๑๒ ชนิด แล้วกุศลแต่ละชนิด จะส่งผลอย่างไรบ้าง เรามาลองดูกันนะคะ

๑. *ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล* ให้ผลในปฏิสนธิกาล คือ ให้มหาวิบากญาณสัมปยุตตจิต ๔ เป็นติเหตุกปฏิสนธิ ให้เกิดเป็นมนุษย์ หรือเทวดาชั้นสูง ในอดีตกาลให้ได้รับผลเหตุกกุศล วิบาก ๘ ดวง และมหาวิบากจิต ๘ ดวง รวมเป็น ๑๖ ดวง ให้ได้รับอารมณ์ต่างๆที่ดี มีการเห็น การได้ยินที่ดี เป็นต้น

๒. *ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล* และ *ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล* ทั้ง ๒ ประเภทนี้ โดยธรรม มาธิฐาน ทั้งในปฏิสนธิกาล และในปวัตติกาล ให้ผลเช่นเดียวกับติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล (ข้อ ๑) แต่เมื่อว่า โดยบุคคลาธิฐานแล้ว ย่อมให้ผลต่างกันบ้าง กล่าวคือ ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล ย่อมให้ผลดีที่ประณีตกว่า ติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล ส่วนติเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล ย่อมให้ผลต่ำกว่า ผลของติเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล

๓. *ติเหตุกโอมกกุศล* และ *ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล* ทั้ง ๒ นี้ ในปฏิสนธิกาล ให้มหา วิบากญาณ วิปยุตตจิต ๔ เกิดขึ้นเป็นทวิเหตุกปฏิสนธิ ให้เกิดเป็นมนุษย์และเทวดาชั้นกลาง ในปวัตติกาลให้ได้รับผลเหตุกกุศลวิบากจิต ๘ และมหาวิบากญาณวิปยุตตจิต ๔ รวม ๑๒ ดวง โดยเมื่อเกิดเป็นมนุษย์ และเทวดาชั้นกลางแล้ว ให้ได้อารมณ์ต่างๆ อย่างดีปานกลาง เป็นอริยมัชฌิมาธรรมะ มีการเห็นดี การได้ยินดีปานกลาง เป็นต้น

๔. *ติเหตุกโอมกุกักจุกักกุฏกกุศล* *ติเหตุกโอมกอกักจุกักกุฏมกกุศล* *ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล* และ *ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏมกกุศล* ทั้ง ๔ นี้ เมื่อว่าโดยธรรมาธิฐานแล้ว ทั้งในปฏิสนธิกาล และปวัตติ กาล ให้ผลเช่นเดียวกับติเหตุกโอมกกุศลและ ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล แต่เมื่อว่าโดยบุคคลาธิฐาน ย่อมมีต่างกันบ้าง คือ ติเหตุกโอมกุกักจุกักกุฏกกุศล และ ทวิเหตุกอกุกักจุกักกุฏกกุศล ย่อมให้ผลดีมี

ความประณีตกว่า ติเหตุกโอมโกมกะ และทวิเหตุกอกกัฏฐมกกุศล ส่วนผลของติเหตุกโอมโกมกะ และ ทวิเหตุกอกกัฏฐมกกุศล ทั้ง ๒ นี้ ย่อมเป็นผลที่ต่ำกว่าผลของติเหตุกโอมกะ และทวิเหตุกอกกัฏฐมกกุศล

๕. ทวิเหตุกโอมกุกกัฏฐะ และ ทวิเหตุกโอมโกมกกุศล ทั้ง ๒ นี้ เมื่อว่าโดยธรรมาธิษฐานแล้ว ทั้งในปฏิสนธิกาล และปวัตติกาล ให้ผลเช่นเดียวกับทวิเหตุกโอมกกุศล แต่เมื่อว่าโดยบุคคลาธิษฐานแล้ว ย่อมมีผลต่างกันบ้างคือ ผลของทวิเหตุกโอมกุกกัฏฐมกกุศลนั้น มีผลดีประณีตกว่าผลของทวิเหตุกโอมกกุศล ส่วนผลของทวิเหตุกโอมโกมกะ ย่อมต่ำกว่าผลของทวิเหตุกโอมกกุศล

๖. ทวิเหตุกโอมกกุศล ในปฏิสนธิกาล ให้อุเบกขาสันตிரณกุศลวิบากจิตเป็น อเหตุกปฏิสนธิ ให้เกิดเป็นมนุษย์ และเทวดาชั้นต่ำ คือเป็นมนุษย์ที่พิกลพิการ ไข้ บำ บอด หนวก เป็นต้น หรือเป็นเทวดาพวงวินิปาติกอสุรา ในปวัตติกาลให้ได้ อเหตุกกุศลวิบากจิต ๘ ดวง เป็นผลให้ได้รับอารมณ์ต่างๆ มีการเห็น การได้ยินอย่างธรรมดาสามัญ เป็นต้น

เรื่องสุดท้ายของกามาจรกุศลกรรม ที่จะนำมาเสนอให้ทราบก็คือ

ปากฎฐาน ที่ตั้งแห่งผลของกรรม กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้กระทำการกรรมทั้งหลายแล้ว กรรมเหล่านั้นย่อมส่งผลให้ได้รับ แต่จะให้ได้รับผลที่ไหน อย่างไร และเมื่อใดนั้น จะได้ขยายความโดยพิศดารให้ทราบดังต่อไปนี้ค่ะ

อกุศลจิต ๑๑ (เว้นอุทัจจสัมปยุต ๑) ส่งผลในปฏิสนธิกาลให้อุเบกขาสันตிரณอกุศลวิบากเกิดเป็นสัตว์นรก เปรต อสุรกาย และดิรัจฉาน ในอบายภูมิ ๔ ตามสมควร

อกุศลจิต ๑๒ ส่งผลในปวัตติกาล ให้อกุศลวิบาก ๗ มีการเห็นไม่ดี เป็นต้น เกิดขึ้นได้ในกามภูมิ ๑๑ และรูปภูมิ ๑๕ (เว้นอัสสญญัตตภูมิ ๑) เฉพาะอุทัจจเจตนา หมายถึงเจตนาที่อยู่ในอุทัจจสัมปยุตจิต ซึ่งเป็นอกุศลจิตดวงหนึ่ง ไม่มีอกุศลเจตสิกอื่นๆ ที่มีกำลังเป็นพิเศษ เช่น โลภะ โทสะ มานะ ทิฏฐิ อิสสา มัจฉริยะ กุกกุจจะ หรือวิจิกิจฉา เข้าช่วยเหลือสนับสนุนแต่อย่างใด มีแต่เจตสิกสามัญประกอบเท่านั้น จึงไม่สามารถส่งผลในปฏิสนธิกาลได้ คงส่งผลได้เพียงในปวัตติกาลเท่านั้น ด้วยว่ากรรมที่ส่งผลในปฏิสนธิกาล เป็นเรื่องสำคัญ เพราะมีการก่อภพ ก่อชาติ ให้ปรากฏขึ้นเป็นอบายสัตว์ เป็นมนุษย์ เป็นเทวดา ฉะนั้นเจตนาเจตสิกที่เป็นตัวกรรม จะต้องมิจเจตสิกธรรมอย่างอื่นที่มีกำลังเป็นพิเศษเข้าช่วยเหลือด้วย

อีกอย่างหนึ่ง อุทัจจสัมปยุตเจตนานี้ ไม่ได้ถูกประหารด้วยโศดาปัตติมรรคแต่อย่างใด ถ้าอุทัจจเจตนาสามารถส่งผลในปฏิสนธิกาลได้แล้ว ก็จะต้องส่งผลให้ไปเกิดในอบายภูมิ ๔ หากเป็นเช่นนี้ ผู้ที่สำเร็จเป็นพระโศดาบันแล้ว ยังจะต้องเกิดในอบายภูมิได้อีก ซึ่งเป็นการขัดกับพระบาลีที่ว่า พระโศดาบันย่อมพ้นจากอบายภูมิ ๔ นะคะ เรื่องของกามาวจรกุศลกรรม ก็เป็นอันจบแล้วค่ะ

ต่อไปจะได้นำเรื่องของรูปวจรกุศลกรรมมาเล่าสู่กันฟังนะคะ

๓. รูปวจรกุศลกรรม

รูปวจรกุศลกรรม เป็นกุศลกรรมที่เกิดจากการเจริญสมถภาวนาจนสำเร็จเป็นอัปนาสมาธิ คือ ฌานสมาบัติ เป็นมโนกรรมอย่างเดียว เกิดทางกาย ทางวาจาไม่ได้ ในการเจริญสมถกรรมฐานนั้น ถ้ายังไม่ได้ฌาน รูปวจรกุศลก็ยังไม่เกิด

อนึ่ง การเกิดขึ้นของกามาวจรกุศลกรรมนั้น ได้แก่มหากุศลจิตจำนวน ๘ ดวง จำแนกตามสภาพธรรม ๓ ประการ คือ เวทนา ญาณ และสังขาร ส่วนการเกิดขึ้นของรูปวจรกุศลกรรมนั้น จำแนกโดยองค์ฌานเป็นหลัก ตามองค์ฌานที่ประกอบมี ๕ อย่าง คือ

ปฐมฌานกุศล	มีองค์ฌาน ๕	ได้แก่	วิตก	วิจารณ์	ปีติ	สุข	เอกกัคคตา
ทุติยฌานกุศล	มีองค์ฌาน ๔	“	วิจารณ์	ปีติ	สุข	เอกกัคคตา	
ตติยฌานกุศล	มีองค์ฌาน ๓	“	ปีติ	สุข	เอกกัคคตา		
จตุตถฌานกุศล	มีองค์ฌาน ๒	“	สุข	และ	เอกกัคคตา		
ปัญจฌานกุศล	มีองค์ฌาน ๒	“	อุเบกขา	และ	เอกกัคคตา		

รูปวจรกุศลจึงมีจำนวนจิตเกิดได้ ๕ ดวง ตามองค์ฌานที่ประกอบ

รูปวจรกุศลกรรม ๕ ที่ให้ผลเกิดขึ้นในรูปภูมิ ๑๖ ที่เป็นปฐมฌานอย่างต่ำ ย่อมให้เกิดในพรหมโลกชั้นพรหมปาริสาชชาภูมิ เมื่อเจริญปฐมฌานอย่างกลางแล้ว ย่อมให้เกิดในพรหมบุโรหิตาภูมิ เมื่อเจริญอย่างประณีตแล้ว ย่อมให้เกิดในมหาพรหมภูมิ ทั้ง ๓ ภูมินี้เป็นปฐมฌานภูมิ ในพรหมโลก

เมื่อเจริญทุติยฌาน หรือ ตติยฌานอย่างต่ำแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในปริตตาภูมิ เมื่อเจริญทุติยฌาน หรือ ตติยฌานอย่างกลางแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในอัปปมาณาภูมิ เมื่อเจริญ

ทุติยฌาน หรือ ตติยฌานอย่างประณีตแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในอาภัสสราภุมิ ทั้ง ๓ ภุมิ นี้จัดเป็นทุติยฌานภุมิ

เมื่อเจริญจตุตถฌานอย่างต่ำแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในปริตตสุภาภุมิ เมื่อเจริญจตุตถฌานอย่างกลางแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในอัปปมาณสุภาภุมิ เมื่อเจริญจตุตถฌานอย่างประณีตแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในสุภกิณหาภุมิ ทั้ง ๓ ภุมิ นี้จัดเป็น ตติยฌานภุมิ

เมื่อเจริญปัญจฌานแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในเวฬุผลาภุมิ แต่ถ้าเจริญปัญจฌานโดยปราศจากความยินดีในสัญญา คือ นามแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในอัสสัญญีสตตภุมิ ส่วนพระอนาคามีที่ได้ปัญจฌานเท่านั้น ย่อมเกิดในสุทธาวาสภุมิ ทั้งเวฬุผลาภุมิ อัสสัญญีสตตภุมิ และสุทธาวาสภุมิ ๓ ภุมิ นี้ จัดเป็นจตุตถฌานภุมิ

ความเป็นไปแห่งรูปาวจรกุศลกรรมที่เป็น อย่างต่ำ อย่างกลาง และอย่างประณีต ที่เรียกว่า ปริตตะ มัชฌิมะ และปณิตะ นั้น ย่อมเป็นไปด้วยอำนาจธรรม ๒ ประการ คือ อธิปัตติและการเข้าสมาบัติ รายละเอียดมีดังนี้ค่ะ

๑. องค์อธิปัตติ ๔ ที่เกี่ยวเนื่องด้วยฌานโดยความเป็นปริตตะ มัชฌิมะ และปณิตะ นั้น ก็คือตามธรรมดาผู้เจริญสมถภาวนาสำเร็จฌานนั้น ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา (ปัญญา) ของผู้นั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องเข้าถึงความเป็นอธิปัตติ และขณะเมื่อฌานจิตเกิดขึ้นนั้น จะต้องมืองค์อธิปัตติอย่างใดอย่างหนึ่งประกอบด้วย และความเป็นอธิปัตติเหล่านั้น ถ้าเป็นไปอย่างธรรมดาสามัญ ฌานที่เกิดขึ้นนั้นก็ป็นปริตตฌาน คือมีพลังอำนาจอ่อน ถ้าองค์อธิปัตติอย่างใดอย่างหนึ่งมีกำลังปานกลางเป็นมัชฌิมฌาน คือมีพลังอำนาจปานกลาง และถ้าองค์อธิปัตติอย่างใดอย่างหนึ่งมีกำลังเข้มแข็ง ฌานที่เกิดขึ้นนั้น ก็เป็นชนิดปณิตะ คือมีอำนาจแก่กล้า

ฉะนั้นฌานลาภบุคคล เมื่อไปบังเกิดในรูปาวจรภุมิ ก็จะต้องเกิดในภุมิแห่งฌานที่ตนได้ พร้อมทั้งอำนาจของฌานนั้นๆ ด้วย

๒. การเข้าสมาบัติของฌานที่เกี่ยวเนื่องกับความเป็นปริตตะ มัชฌิมะ และปณิตะ ตามธรรมดาฌานลาภบุคคลหลังจากที่ได้ฌานแล้ว ถ้าไม่เข้าฌานอยู่เสมอๆ นานๆ จะเข้าสักครั้ง ฉะนั้นฌานที่ตนได้นั้นก็จัดเป็นชนิดปริตตะ ถ้าเข้าฌานบ้างพอประมาณ จัดเป็นมัชฌิมะ ถ้าเข้าฌานเสมอจนชำนาญ ฌานนั้นจัดเป็นชนิดปณิตะ

ความเป็นปริตตะ มัชฌิมะ และปณิตะ ของฌานตามนัยทั้ง ๒ นี้ นัยที่ ๑ เกี่ยวเนื่องด้วยองค์อธิปัตติ มีกำลังอ่อน กำลังปานกลาง หรือกำลังแก่กล้า คือใช้กำลังขององค์อธิปัตติ

เป็นเครื่องตัดสิน ส่วนนัยที่ ๒ เกี่ยวด้วยการเข้าสมบัติให้ชำนาญ จนเข้าถึงความเป็นวสี ถ้า
นานๆ เข้ามานครั้งหนึ่งก็เป็นปริตตะ ถ้าเข้ามานปานกลางก็เป็นมัชฌิมะ ถ้าเข้าอยู่เสมอ ๆ
จนสามารถเป็นบาทให้ถึงมานขึ้นต่อไป ก็จัดเป็นปณีตะ ตั้งแต่ปฐมมานจนถึงปัญจมานก็
เป็นไปโดยนัยเดียว

แต่สำหรับปัญจมานนั้น เมื่อเจริญปัญจมานแล้ว ย่อมให้ผลเกิดในเวทูป
ผลาภุมิด้วยกัน หมายความว่า การส่งผลของปัญจมานนั้น ไม่ว่าจะเป็นชนิดปริตตะ
มัชฌิมะ หรือ ปณีตะ ก็ตาม ย่อมส่งผลให้เกิดในเวทูปผลาภุมิ ภูมิเดียวกันทั้งสิ้น และมีอายุ
ขัยอยู่ได้ ๕๐๐ มหากัปเท่ากัน แต่ผลที่ต่างกันก็มีอยู่ตรงที่คุณสมบัติ และทิพยสมบัติ คือผู้
ที่ได้ปัญจมานชนิดปณีตะ ย่อมมีคุณสมบัติ คือ อำนาจรัศมี แสง และทิพยสมบัติที่สูงกว่า
ประณีตกว่าผู้ที่ได้ปัญจมานชนิดมัชฌิมะ และ ปริตตะ

ส่วนมานลาภบุคคลที่เป็นปุถุชน เมื่อได้ปัญจมานแล้วมีการพิจารณาเห็น
โทษของนามธรรมว่า

“

ความทุกข์ต่างๆมีความเศร้าโศกเสียใจ ความคับแค้นใจ ตลอดจนความไม่
สบายกายไม่สบายใจทั้งหลายเหล่านี้ ล้วนเนื่องมาแต่มีความจำ (สัญญา) ความรู้สึก
(เวทนา) ที่มีปรากฏทางจิตใจทั้งสิ้น ก็พิจารณาเห็นโทษของความจำ และความรู้สึก
เหล่านี้ว่าเหมือนแผลหรือโรคภัยที่ร้ายแรง จึงปรารภนาภพชาติที่ปราศจากนามธรรม

”

การบำเพ็ญเพียรเพื่อละนามธรรมนี้ ต้องตั้งต้นเพ่งวาโยกสิณ เพื่อให้ปัญจ
มานเกิดแม้ ปัญจมานลาภบุคคล จะสำเร็จด้วยกสิณอย่างใดก็ตาม แต่เมื่อปรารภนาจะได้
ภพชาติที่ปราศจากนามธรรมแล้ว จะต้องได้ปัญจมานที่สำเร็จมาจากวาโยกสิณเสมอ มีความ
เห็นของอาจารย์บางท่าน กล่าวว่า ปัญจมานที่สำเร็จมาจากการเพ่งอากาศกสิณ ก็ย่อมให้
สำเร็จประโยชน์ได้เหมือนกัน

เมื่อปัญจมานลาภบุคคลเพ่งวาโยกสิณ พร้อมการปรารภนาภพชาติที่
ปราศจากนามธรรมจนปัญจมานเกิดขึ้นแล้ว ปัญจมานนั้นได้ชื่อว่าเกิดขึ้นพร้อมด้วยสัญญา
วิราคาวนา และเมื่อตายจากภพชาตินี้ไปแล้ว ย่อมไปบังเกิดในอัสสญฺญสัตตภูมิ มีการปฏิสนธิ
ด้วยรูปคือ ชีวิตนวกกลาป อย่างเดียว และในปวัตติกาลชีวิตนวกกลาปนั่นเองที่เกิดขึ้นทำ

หน้าที่เป็นองค์รัชทายาท ครั้นถึงกาลจุติ ชีวิตนวกกลาปเช่นเดียวกันทำหน้าที่จุติ

สำหรับรูปร่างกายของอสังขญสัตตพรหมนั้น บังเกิดขึ้นในอิริยาบถต่างๆ กัน กล่าวคือ ขณะที่ปัญจฌมานลาภบุคคลตายลงนั้น ตายอยู่ในอิริยาบถใด ไม่ว่าจะเป็นนั่ง ตาย นอนตาย หรือยืนตาย ก็ไปเกิดมีรูปร่างกายในอิริยาบถนั้นๆ

ส่วนผู้สำเร็จเป็นพระอนาคามีทั้งหมด เมื่อตายจากโลกนี้ไปแล้ว ย่อมไปบังเกิดในสุทธาวาสภูมิ หมายความว่าผู้สำเร็จเป็นพระอนาคามีเหล่านั้นจะได้ฌานขั้นไหนก็ตาม หรือไม่เคยได้ฌานมาก่อนก็ตาม เมื่อตายแล้วย่อมไปเกิดในสุทธาวาสเช่นเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาตามพระบาลีที่แสดงถึงการส่งผลของรูปาวจรกุศลกรรม ที่ได้แสดงโดยฌานและภูมิตามลำดับดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่า ภูมิอันเป็นที่ตั้งแห่งการให้ผลของปัญจฌมานที่ส่งผลให้เกิดได้ในจุตตฌานภูมินั้น มีฐานะไม่เสมอกัน แบ่งได้ ๓ ประเภทคือ

๑. ผู้ที่ได้ปัญจฌมานอย่างธรรมดา ย่อมไปเกิดในเวฬุผลาภูมิ และไม่จำกัดประเภทบุคคลว่า จะเป็นติเหตุกปุณฺณ หรือ ผลเสกขบุคคล ๓ ก็ย่อมเกิดได้

๒. ผู้ที่ได้ปัญจฌมานที่ประกอบด้วยสัญญาวิราคภาวนา ย่อมไปบังเกิดในอสังขญสัตตภูมิ และต้องเป็นเฉพาะปุณฺณ เพราะบรรดาพระอริยบุคคลทั้งหลายนั้น ย่อมไม่เจริญฌานอันประกอบด้วยสัญญาวิราคภาวนาแน่นอน ด้วยเหตุที่เห็นความจริง คือ อริยสังจธรรมแล้วนั่นเอง

๓. ผู้ที่ได้ไปเกิดในจุตตฌานภูมิต่ออีก ๕ ภูมิ อันได้แก่สุทธาวาสภูมิ ๕ มีแสดงไว้ในลำดับความเป็นผลของปัญจฌมาน และยังจำกัดบุคคลว่าจำเป็นต้องเป็นพระอนาคามีเท่านั้น

ฉะนั้น คุณสมบัติของผู้ที่จะไปเกิดในสุทธาวาสภูมิตานั้น ต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้คือ จะต้องเป็นพระอนาคามี ต้องสำเร็จปัญจฌมาน ต้องมีอินทรีย์ทั้ง ๕ อย่างใดอย่างหนึ่งแก่กล้าเป็นพิเศษ ผู้ใดมีคุณสมบัติครบทั้ง ๓ ประการนี้ จึงจะไปเกิดในสุทธาวาสภูมิ ถ้าพระอนาคามีบุคคลที่ได้ปัญจฌมาน แต่มีอินทรีย์ ๕ เป็นไปอย่างธรรมดา ไม่แก่กล้าเป็นพิเศษแล้ว พระอนาคามีเหล่านั้นย่อมไปบังเกิดในเวฬุผลาภูมิ ย่อมไม่เกิดในสุทธาวาสภูมิ

สุทธาวาสภูมิ มีคุณสมบัติ ๔ ประการคือ

๑. ผู้ที่ไปเกิดในสุทธาวาสภูมิภูมิใดภูมิหนึ่งแล้ว ย่อมไม่ไปเกิดในรูปภูมิอื่นๆ หรือในอรุณภูมิ
๒. ย่อมไม่เกิดซ้ำที่ตนเกิดอยู่อีก
๓. เมื่อตายจากสุทธาวาสภูมิที่ตนเกิดอยู่แล้ว ย่อมไม่ไปเกิดในภูมิที่ต่ำกว่า ต้องไปเกิดในภูมิที่สูงกว่า
๔. ต้องสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ในสุทธาวาสภูมินั่นเอง

สำหรับในอกนิฏฐาภูมิ ซึ่งเป็นภูมิชั้นสูงสุด มีคุณสมบัติพิเศษอีกประการหนึ่ง คือ พระอนาคามีที่อยู่ในอกนิฏฐาภูมินี้ จะต้องสำเร็จเป็นพระอรหันต์ในภูมินั่นเอง

อนึ่ง ที่กล่าวว่า การไปเกิดในสุทธาวาสภูมินั้น ต้องมีอินทรีย์ ๕ แก่กล้าเป็นพิเศษ มีแสดงไว้ตามปัจจัยแห่งอินทรีย์ดังนี้คือ

<u>สัทอินทรีย์</u> แก่กล้าเป็นพิเศษให้ผลไปเกิดใน	<u>อวิหาภูมิ</u>
<u>วิริยอินทรีย์</u> แก่กล้าเป็นพิเศษให้ผลไปเกิดใน	<u>อตฺตปภาภูมิ</u>
<u>สติอินทรีย์</u> แก่กล้าเป็นพิเศษให้ผลไปเกิดใน	<u>สุทฺธสลาภูมิ</u>
<u>สมาธิอินทรีย์</u> แก่กล้าเป็นพิเศษให้ผลไปเกิดใน	<u>สุทฺธสสิภูมิ</u>
<u>ปัญญินทรีย์</u> แก่กล้าเป็นพิเศษให้ผลไปเกิดใน	<u>อวิหาภูมิ</u>

กล่าวได้ว่า ผู้สำเร็จเป็นพระอนาคามีแล้ว สิ้นชีวิตลง ย่อมไปเกิดในพรหมภูมิทั้งหมด แม้พระอนาคามีเป็นสุขขวิปัสสโก คือไม่ได้ทำมานมาก่อนก็ตาม แต่เมื่อเวลาใกล้จะตายนั้น ฌานจิตย่อมเกิดด้วยอำนาจสมาธิ ธรรมตาฌานจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยสมาธิเป็นกำลังอันสำคัญ และธรรมที่เป็นข้าศึกของสมาธิ ก็ได้แก่กามฉันทนิเวรณ ซึ่งพระอนาคามีเป็นผู้ที่ประหantum รากะได้โดยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่มีกามฉันทนิเวรณ ที่เป็นข้าศึกของสมาธิ ดังนั้นสมาธิของพระอนาคามีทั้งหลาย จึงมีกำลังแก่กล้าเป็นพิเศษ เข้าถึงขั้นอุปปจารสมาธิเป็นประจำอยู่เสมอ จึงสามารถทำให้ฌานเกิดได้โดยฉับพลัน

อนึ่ง ผู้ที่ปราศจากกามรากะแล้ว ย่อมมีจิตเบื่อหน่ายต่อภูมิ และอารมณ์ที่

เกี่ยวข้องด้วยกามราคะ จิตย่อมโน้มไปสู่ภุมิที่ปราศจากกามคุณอารมณ์อยู่เป็นนิตย์ ฉะนั้น พระอนาคามีเมื่อสิ้นชีวิตลง แม้โดยกระตั้นหันก็ตาม ก่อนจุติจิตจะเกิดนั้นฉานย่อมเกิดขึ้น ก่อน และออกจากฉานแล้วจึงจุติ เมื่อจุติแล้ว รูปาวจรกุศลกรรมคือ ฉานกุศลจิตนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดในพรหมภุมิ แต่จะเกิดในพรหมภุมิชั้นใด ต้องแล้วแต่ฉานที่เกิดขึ้น ถ้าเป็นเพียง ปฐมฉานก็เกิดในปฐมฉานภุมิ ถ้าเป็นทุติยฉานหรือตติยฉาน ก็เกิดในทุติยฉานภุมิ เป็นต้น ฉานที่เกิดขึ้นแก่สุขขวิปัสสโกอนาคามีนี้ เรียกว่า มรรคสิทธิฉาน หมายถึงฉานที่สำเร็จขึ้นด้วย อำนาจแห่งการเจริญอนาคามีมรรค

ท่านผู้อ่านที่เคารพ คงพอจะมีความเข้าใจในเรื่องของรูปาวจรกุศลกรรมกันบ้าง แล้วนะคะ ต่อไปก็จะนำเรื่องของรูปาวจรกุศลกรรมมาเสนอต่อเลยคะ

๔. รูปาวจรกุศลกรรม

เป็นกุศลกรรมที่เกิดจากการเจริญสมถภาวนา ต่อจากปัญจฌาน เป็นอัปปนสมาธิ เช่นเดียวกับ รูปาวจรกุศลกรรมต่างกันโดยอารมณ์ กล่าวคือ รูปาวจรกุศลกรรมมีอารมณ์ ๒๖ ประการ ล้วนเป็นบัญญัติรูปธรรมทั้งสิ้น มีกสิณ ๑๐ เป็นต้น ส่วนอารมณ์ของรูปาวจรกุศลกรรมเป็นรูปธรรม มีทั้งบัญญัติรูปธรรม และปรมาณูรูปธรรม ล้วนเป็นรูปธรรมทั้งสิ้น และองค์ฌานของรูปาวจรกุศลกรรมนั้น มีองค์ฌาน ๒ คือ อุเบกขา และ เอกัคคตา เท่ากับองค์ฌานของรูปปัญจฌาน

การเกิดขึ้นของรูปาวจรกุศลกรรมเป็นมโนกรรมอย่างเดียว สำเร็จด้วยภาวนา มัยกุศล และเข้าถึงอัปปนาฌาน ว่าโดยประเภทแห่งอารมณ์แล้วมี ๔ ประการคือ

๑. อากาสาณัญญาตณกุศลจิต มีกสิณคณาภิมาภาสบัญญัติเป็นอารมณ์
๒. วิญญูณัญญาตณกุศลจิต มีอากาสาณัญญาตณกุศลจิตเป็นอารมณ์
๓. อาภิญญัญญาตณกุศลจิต มีนัตถิภาวบัญญัติเป็นอารมณ์
๔. เนวสัณญานาสัณญายตณกุศลจิต มีอาภิญญัญญาตณกุศลจิตเป็นอารมณ์

โดยสรุป ทั้งรูปาวจรกุศลกรรม ๕ และรูปาวจรกุศลกรรม ๔ รวมเรียกว่า มหัคคตกุศลกรรม ๙ ย่อมให้ผลเกิดขึ้นตามกุศลกรรมของตน ตามภุมิที่กำหนดไว้ในปฏิสนธิกาลและปวัตติกาล หมายความว่า

1. ปฐมฉานกุศล ย่อมให้ผลเป็นปฐมฉานวิบากเกิดขึ้นใน ปฐมฉานภุมิ

๒. หุติยฌานกุศลย่อมให้ผลเป็นหุติยฌานวิบากเกิดขึ้นใน หุติยฌานภูมิ
๓. ตติยฌานกุศลย่อมให้ผลเป็นตติยฌานวิบากเกิดขึ้นใน หุติยฌานภูมิ
๔. จตุตถฌานกุศลย่อมให้ผลเป็นจตุตถฌานวิบากเกิดขึ้นใน ตติยฌานภูมิ
๕. ปัญจฌานกุศลย่อมให้ผลเป็นปัญจฌานวิบากเกิดขึ้นใน จตุตถฌานภูมิ
๖. อากาสนัญญาตนกุศลย่อมให้ผลเป็นอากาสนัญญาตนวิบากเกิดขึ้นใน
อากาสนัญญาตนภูมิ
๗. วิญญาณัญญาตนกุศลย่อมให้ผลเป็นวิญญาณัญญาตนวิบากเกิดขึ้นใน
วิญญาณัญญาตนภูมิ
๘. อากิญจัญญาตนกุศลจิตย่อมให้ผลเป็นอากิญจัญญาตนวิบากเกิดขึ้นใน
อากิญจัญญาตนภูมิ
๙. เนวสัณญานาสัณญายตนกุศลย่อมให้ผลเป็นเนวสัณญานาสัณญายตนวิบากเกิดขึ้น
ในเนวสัณญานาสัณญายตนภูมิ

อาจจะมีคำถามว่า อภิญญากุศล มีอำนาจในการส่งผลเป็นปฏิสนธิได้หรือไม่
ท่านตอบว่า ไม่มีค่ะ เพราะ

ประการแรก กุศลอภิญญาเกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปัญจฌานแล้ว จึงตั้งอยู่ใน
ฐานะที่เป็นผลของปัญจฌาน

ประการต่อมา กุศลอภิญญาเป็นผลชนิดประจักษ์สิทธิ คือ ให้สำเร็จอภิญญา
ต่างๆ มีทิพยจักขุ เป็นต้น ทิพยจักขุนั้นเป็นผลของกุศลอภิญญา นับว่าเป็นการให้ผลใน
ปัจจุบันนั่นเอง มิใช่เป็นผลที่จะไปบังเกิดในภพชาติหน้า การส่งผลปฏิสนธิของกุศลอภิญญา
จึงไม่มี

ยังมีเกร็ดเล็กๆน้อยๆที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังพอเป็นความรู้ไว้ณะคะ เช่น หญิง
ทั้งหลายที่ได้สมาบัติ ๘ เหล่านี้ จะเป็นพระอริยะหรือเป็นปุถุชนก็ตาม จะไปเกิดเป็นพรหมบริษัท
บริวารของมหาพรหม เท่านั้น ในการที่หญิงไปเกิดเป็นมหาพรหมไม่ได้ เพราะว่าอภิตีทั้ง ๔
ที่เกิดกับหญิงนั้น ย่อมมีกำลังไม่เข้มแข็ง เหมือนอภิตีที่เกิดกับชาย ด้วยเหตุนี้ฌานที่เกิดขึ้น
กับหญิงนั้น จะเป็นฌานไหนก็ตามย่อมได้เพียงปริตตฌาน หรือ มัชฌิมฌานเท่านั้น ไม่ถึงขั้น
ปณิตตฌาน ฉะนั้นจึงเกิดเป็นมหาพรหมไม่ได้ ไม่ว่าในภูมิไหนก็ตาม

ยังอีกเรื่องหนึ่งคือ ผู้ที่เป็นฌานลาภีบุคคล แต่มีนิกกันตัตถินหา หมายถึง

ความตั้งใจในภุมิที่ตนเคยเกิดมาแล้วหลายชาติ หรือมีเจโตปณิธิ หมายถึงมีจิตปรารถนาในภุมินั้นๆ ที่เป็นไปด้วยอำนาจของฉันทะ จะทำให้การไปเกิดในภุมิต่างๆเป็นไปไม่แน่นอน เช่น ฌานลาภีปุถุชน เมื่อเวลาใกล้จะตาย มีนิกกันตัตถ์หาในเทวภุมิ ภุมิใดภุมิหนึ่งเกิดขึ้น ฌานที่ได้นั้นก็เสื่อมลง ฉะนั้น เมื่อตายลงก็ไปเกิดในเทวภุมินั้นๆโดยไม่ได้ไปเกิดในพรหมภุมิ หรือมนุษย์และเทวดาที่สำเร็จเป็นพระโสดาบัน หรือสกทาคามี เมื่อได้ฌานแล้ว ย่อมไม่มีนิกกันตัตถ์หาในกามสุคติภุมิ เพราะฌานสมาธิของพระอริยบุคคลนั้น มันคงยิ่งกว่าฌานสมาธิของปุถุชน จึงเสื่อมได้ยาก เมื่อตายลงจึงไปเกิดในพรหมภุมิตามฌานของตน เว้นอสัญญสัตตภุมิ และสุทธาวาสภุมิ และเมื่อไปเกิดเป็นพรหมแล้ว แม้ยังไม่สำเร็จเป็นพระอนาคามี ก็จะไม่กลับมาเกิดในกามสุคติภุมิอีก พรหมอริยะ ๒ พวกนี้ จึงได้ชื่อว่าเป็นฌานอนาคามีด้วย

ปุถุชน หรือ โสดาบัน หรือสกทาคามี ที่เป็นมนุษย์หรือเทวดา ที่ได้สมบัติ ๘ หรือ ๙ ถ้ามี เจโตปณิธิในพรหมภุมิ ภุมิใดภุมิหนึ่ง ที่นอกจากอสัญญสัตตภุมิ และสุทธาวาสแล้ว เมื่อตายลงก็จะไปเกิดในพรหมภุมิที่ตนปรารถนานั้นๆได้

เทวดาหรือมนุษย์ที่สำเร็จเป็นพระอนาคามีที่ได้สมบัติ ๘ หรือ ๙ ถ้ามีเจโตปณิธิในพรหมภุมิ ภุมิใดภุมิหนึ่ง ที่นอกจากอสัญญสัตตภุมิแล้ว เมื่อตายลงย่อมไปเกิดในพรหมภุมิที่ตนปรารถนาได้เช่นเดียวกัน ดังเช่นพระอนาคามี ถ้าปรารถนาไปเกิดในปฐมฌานภุมิ สุทธาวาสภุมิ หรือ อรูปภุมิ ดังนี้แล้วก็ย่อมไปเกิดในภุมิที่ตนปรารถนาได้

เรื่องราวเกี่ยวกับกรรม ทั้งอกุศลกรรม กุศลกรรม รูปาวจรกุศลกรรม และอรูปาวจรกุศลกรรม ทั้ง ๔ ก็เป็นอันจบแล้วนะค่ะ ฉบับหน้าจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจมากๆ แม้จะไม่ค่อยมีใครอยากจะพูดกัน แต่ก็เป็นเรื่องที่เรารู้ทุกคนไม่อาจหลบพ้นได้ จะเป็นเรื่องอะไรนั้น ขอได้โปรดติดตามกันต่อไปค่ะ ขอความสวัสดี ความเจริญในธรรม และความตั้งมั่นในพระรัตนตรัย จงมีแก่ท่านผู้อ่านที่เคารพค่ะ

หมายเหตุ: เรียบเรียงจากคู่มือการศึกษา พระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๕

วิมุตตสังคหวิภาค โดย นายวรรณสิทธิ ไวทยะเสวี มูลนิธิแนบมหานิราชนท์

“

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราไม่รู้แล้ว ย่อมไม่กล่าวความสิ้นสุดแห่ง
กรรมที่สัตว์ตั้งใจกระทำสั่งสมขึ้น ก็วิบากนั้นแล อันสัตว์ผู้ทำ
พึงได้เสวยในปัจจุบัน (ภิกขุธรรมเวทนิยะ) ในอรรถาพัตถไป
(อุปปีชชเวทนิยะ) หรือในอรรถาพต่อๆ ไป (อปราปรเวทนิยะ)

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เราไม่รู้แล้ว ย่อมไม่กล่าวการกระทำที่สุดทุกข ภาพประกอบ
แห่งกรรมที่สัตว์ตั้งใจกระทำสั่งสมขึ้น ในข้อนั้น ความวิบัติอันเป็น
โทษแห่งการทำงานทางกาย ๓ อย่าง มีความตั้งใจเป็นอกุศล ย่อมมี
ทุกขเป็นกำไร มีทุกขเป็นวิบาก ความวิบัติอันเป็นโทษแห่งการทำงาน
ทางวาจา ๔ อย่าง มีความตั้งใจเป็นอกุศล ย่อมมีทุกขเป็นกำไร
มีทุกขเป็นวิบาก ความวิบัติอันเป็นโทษแห่งการทำงานทางใจ ๓ อย่าง
มีความตั้งใจเป็นอกุศล ย่อมมีทุกขเป็นกำไร มีทุกขเป็นวิบาก ฯ

”

พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๘ พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๖

อังคุตตรนิกาย ทสก-เอภาทสกนิบาต

Wirestock

ภาพประกอบ: ทฤฆณะ สุริยทานต์

พระธรรมจากหลวงพ่อใหญ่

พระอาจารย์ใหญ่ ดร. ภัททันตะ อาสภมหาเถระ

แนวทางปฏิบัติวิปัสสนา (ตอนที่ ๑๑)

จาก หนังสือ แนวทางปฏิบัติวิปัสสนา โดย หลวงพ่อใหญ่ฯ ดร. ภัททันตะอาสภมหาเถระ

การกำหนดนี้เมื่อเริ่มเกิดความเคยชินแล้วก็ย่อมประจักษ์ซึ่งความจริงในข้อเท็จจริงต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น จากการกำหนด พองหนอ ยุบหนอ อยู่เป็นต้น ขณะที่กำหนดนั้นในทันทีที่กำหนดรูปพองว่า พองหนอ รูปพองนั้นก็เสื่อมจากไปทันที พอกำหนดว่า ยุบหนอ รูปยุบก็เสื่อมจากไปทันทีเหมือนกัน จากธรรมชาติที่ปรากฏนี้ เมื่อได้กำหนดบ่อยครั้งแล้วย่อมรู้สึกว่าการที่ประจักษ์ความที่ไม่เที่ยงนี้ เรียกว่า อนิจจานุปัสสนา

จิตเมื่อได้ถูกข่มเข้ม้นให้กำหนดอยู่แต่การไม่เที่ยงเช่นนี้เรื่อยๆ ไปนั้น ย่อมจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่น่าอึดอัดยิ่งนัก การอึดอัดนี้ย่อมจะทำให้รู้แจ้งซึ่งความทุกข์การเห็นซึ่งทุกข์นี้เรียกว่า ทุกขานุปัสสนา

อนึ่ง ขณะที่กำลังสนใจการกำหนดอยู่ด้วยความปวดเมื่อยขบขา ย่อมจะเข้ามาทำให้เกิดความท้อแท้ใจ จึงสำนึกว่าตนนี้เป็นบ่อเกิดแห่งทุกข์ การที่สำนึกเช่นนี้ก็จัดเป็น ทุกขานุปัสสนา เช่นกัน

รูปนามที่กำหนดอยู่ด้วยความสนใจ การเกิดการดับหรือการเสื่อมจากไปของรูปนาม ซึ่งสับเปลี่ยนเวียนวนกันอยู่โดยธรรมชาตินั้น ย่อมจะทำให้เกิดความรู้สึกว่า ไม่สามารถจะหน่วงเหนี่ยวหรือให้เป็นไปตามความต้องการปราณาของตนหรือใครผู้ใดได้เลย ซึ่งทั้งนี้แต่เดิมเคยยึดมั่น และสำคัญว่าเป็นตัวของตน เป็นสัตว์ บุคคล ฯลฯ มา แท้จริงนั้นย่อมเป็นเรื่องของธรรมชาติการเห็นซึ่งความจริงเช่นนี้ เรียกว่า อนัตตานุปัสสนา

ขณะที่กำหนดรูปนามอยู่ด้วยความรู้แจ้งเห็นจริงใน อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จนเกิดญาณเปี่ยมขึ้นแล้ว อารมณ์ที่เป็นสังขารธรรมที่กำลังกำหนดอยู่นั้น ก็พลันดับลงพร้อมกับจิตที่กำหนดและไหลไปสู่พระนิพพานทันที

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระอรหันต์ทั้งหลายที่ได้เสด็จไปสู่พระนิพพานกันนั้น ย่อมล้วนแต่เสด็จไปตามแนวนี้นั่นทั้งนั้น ถ้าปราศจากวิปัสสนาแล้ว จะไปนิพพานไม่ได้เลยเป็นอันขาด ตามที่กล่าวกันว่า ขณะที่สติปัฏฐานเทศนาอยู่นั้น ก็ย่อมสามารถบรรลุมรรคผลนิพพานกันได้นั้น โดยแท้แล้วย่อมมีการกำหนดรูปนามรวมอยู่ด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า วิปัสสนากรรมฐาน คือ ทางที่จะไปสู่พระนิพพาน สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีกทั้งพระอรหันต์หลายองค์อาศัยทางนี้เสด็จไปสู่พระนิพพานด้วยกันทั้งนั้น

ขึ้นชื่อว่าวิปัสสนาแล้วย่อมไม่แคล้วจากมหาสติปัฏฐานไปได้เลย ไม่องค์ใดก็องค์หนึ่งของ ๔ องค์ ในมหาสติปัฏฐานนี้รวมอยู่ด้วย

ดังนั้น พึงกล่าวได้อีกกันว่า มหาสติปัฏฐานนี้ คือเส้นทางที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้อาศัยเป็นทางเสด็จไปสู่พระนิพพานกัน

ท่านผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลายที่อ่านกันอยู่ในโอกาสนี้พึงตระหนักเถิดว่า ท่านกำลังอยู่บนทางที่จะไปสู่พระนิพพานกันแล้ว กุศลบารมีอันเป็นบุพพาธิการที่ท่านได้ทำไว้ พร้อมด้วยอธิฐานขอให้ได้มาซึ่ง มรรค ผล นิพพาน นั้น ย่อมถึงวาระที่จะสนองผลให้เป็นไปตามที่ตั้งปณิธานไว้แล้ว ดังนั้นท่านทั้งหลายจงทำจิตให้มันเถิดว่า ท่านได้มาอยู่บนเส้นทางอันสมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้ใช้เป็นทางไปสู่พระนิพพานกันแล้ว จงภูมิใจเถิดว่า สมาธิธรรมและปัญญาธรรมอันวิเศษล้ำ ที่สมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้พบได้เห็นกันไปนั้น ท่านก็ย่อมได้พบได้เห็นเช่นกัน พร้อมกันนี้รสพระธรรมอันสุขุม คัมภีรภาพและลึกซึ้งจำซึ่งท่านไม่เคยได้ลิ้มได้ชิมมาในชั่วชีวิตนั้น ก็ย่อมจะได้พบ ได้เห็น ได้ลิ้ม ได้ชิมกันโดยทั่วถ้วนอย่างแน่นอน

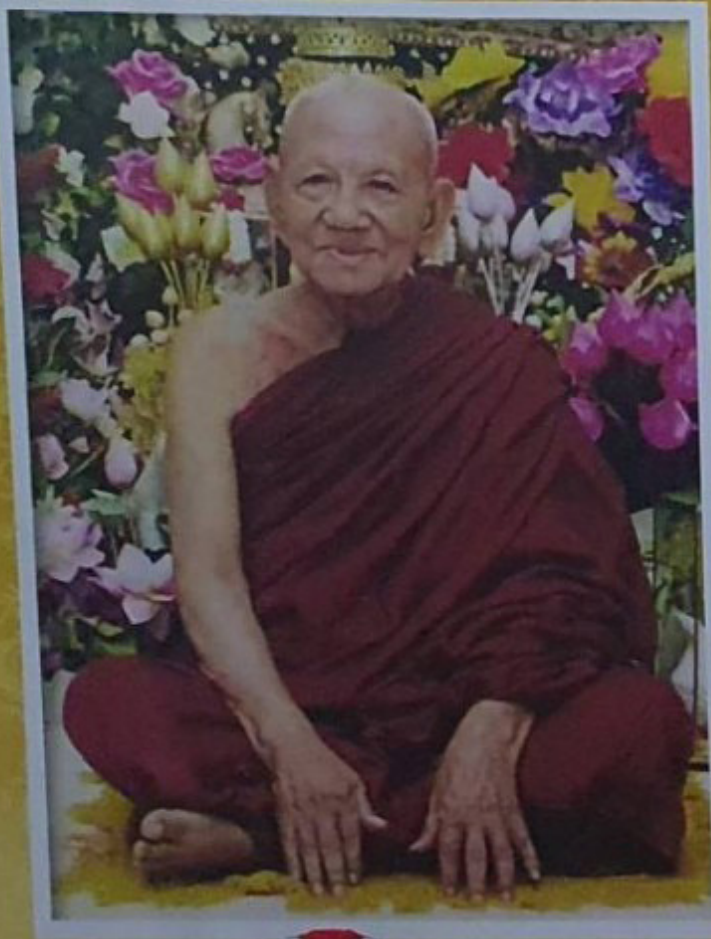
อนึ่ง บรรดารูปธรรมนามธรรมทั้งหลายที่ทรงไว้ซึ่ง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นั้น ก็ย่อมจะสว่างกระจ่างขึ้นมาในปัญญาญาณของท่าน นับจากกลางๆ เลื่อนๆ จนสว่างกระจ่างแจ่มตราบจน ได้รู้แจ้งเห็นจริงในมรรค ผลและนิพพาน เสมือนสมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และพระอรหันต์ทั้งหลายได้รู้แจ้งเห็นจริงกันไปแล้ว ทั้งนี้โดยไม่ช้าไม่นานภายใน ๑ เดือน ๑๕ วัน หรือ ๗ วัน ก็ย่อมอาจบรรลุได้ ถ้ามีกุศลบารมีแก่กล้าเป็นทุนหนุน ก็ย่อมบรรลุได้ภายใน ๗ วัน

ดังนั้นพึงตระหนักเถิดว่า การแสวงหาธรรมวิเศษนี้ ย่อมต้องทำด้วยตนเองไม่ใช่ผู้อื่นทำให้ จึงสามารถจะบรรลุได้ภายใน ๗ วันหรือ ๑๕ วันหรือ ๑ เดือน เช่น พระอริยเจ้าทั้งหลายที่ได้บรรลุกันไปแล้ว และผลอันเกิดจากการบรรลุ มรรค ผล นิพพาน เพียงครั้งแรกนี้ ย่อมจะประหาณทิวภูมิกับวิจิตรจินา และ สีสัตตปรมาส อันเป็นวังน่านที่ทำให้ท่านต้องไปสู่อบายภูมิเป็นสมุจเฉท ไม่มีเศษเหลือแม้แต่น้อย ความทุกข์ทั้งหลายที่จะต้องได้เสวยกันไปชั่วสังสารวัฏนั้น ย่อมจะพินาศสลายลงในชั่วกาลขณะที่ท่านแสวงหาธรรมวิเศษนี้อย่างแน่นอน ขอจงพยายามขม้มักเข้มนแสวงหาธรรมวิเศษนี้โดยปราศจากการย่อท้อในอุปสรรคทั้งปวงเถิด

ในที่สุดนี้ ขอท่านทั้งหลายจงประสบความสำเร็จในการรู้แจ้งเห็นจริงซึ่ง มรรค ผล นิพพาน อันเป็นธรรมวิเศษที่สมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งพระอรหันต์เจ้า และพระอริยบุคคลทั้งหลายได้ประสบกันไป แล้วแต่กาลอดีตโดยเร็วพลัน เทอญ

จิรั ติภูมุตฺต สทุมโม

ขอพระพุทธศาสนาจงดำรงอยู่ชั่วกาลนิรันดร์

พระอาจารย์ ชวน หล้าภัย อมตะคุณ
ธัมมมาจริยะ
อดีตพระเถระใหญ่แห่งเมืองสุพรรณบุรี
วัดญาณสังขาร จ.ชลบุรี

ปกิณณกะธรรม

ส. มณี ^[๑]

[๑]พระมหาโสภณ มณีปัญญาพร, ป.ธ. ๙, พธ.ด., พระวิปัสสนาจารย์ วัดราชโอรสาราม เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

กรรม

ภาพประกอบ: Dharmacakra (Buddhist Wheel), Sun temple, Orissa โดย Chaithanya.krishnan

ขอความสุขความสวัสดิ์ จงมีแต่ท่านสมาชิกวารสารอาสาสมัครทุกๆ ท่าน ผู้เขียนคอลัมน์นี้ได้นำเสนอหลักธรรมในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาและหลักธรรมที่พระเถระผู้ใหญ่ท่านเขียนไว้บางอย่างมาเผยแพร่ให้ท่านสมาชิกวารและท่านนักปฏิบัติธรรมทุกท่านได้อ่านแล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเพื่อนำไปพัฒนาอบรมจิตใจของตนเองให้สูงขึ้นไปตามหลักไตรสิกขา คือ ศีลสมาธิและปัญญา พร้อมกับนำเอาไปสอนลูกหลานของตนให้เป็นคนดีของพ่อแม่ต่อไป ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอปกิณกะธรรมเรื่อง

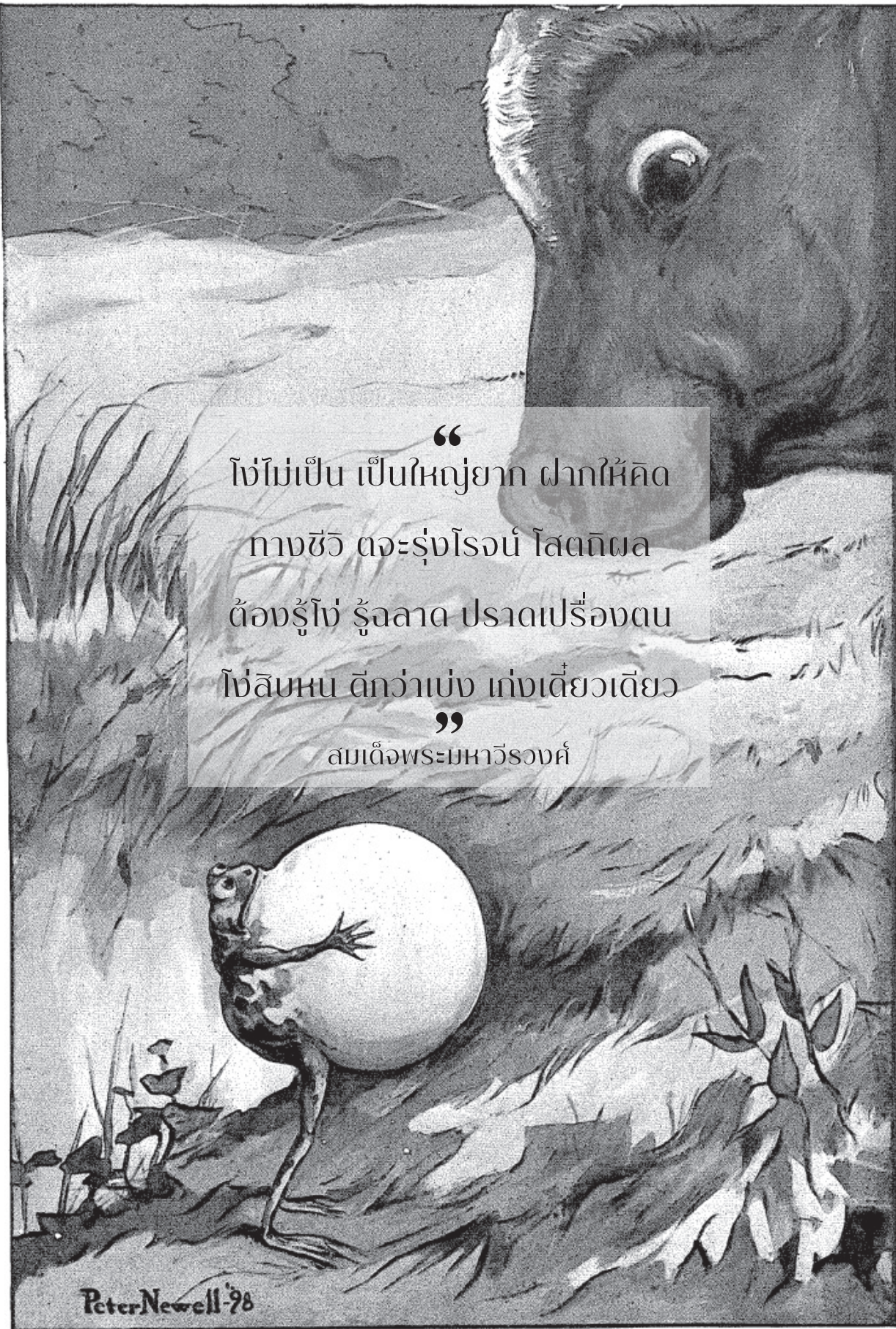
“กรรม” คือ สิ่งที่ทุกคนได้ทำไว้ไม่ว่าจะในอดีตหรือปัจจุบัน และกรรมที่ทำไว้ในจะเป็นสมบัติของผู้นั้นตลอดไป ผู้ทำกรรมไม่ว่าจะเป็นกรรมดีหรือกรรมชั่ว ย่อมเป็นเจ้าของและจะเป็นผู้ได้รับผลแห่งกรรมนั้น เมื่อทำกรรมใดไว้แล้วจะปฏิเสธผลของกรรมนั้นหาได้ไม่ เมื่อถึงคราวที่กรรมนั้นให้ผล เจ้าของกรรมก็ต้องรับผลของกรรมนั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย

สัตว์โลกทั้งมวลมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งโดยรูปร่างหน้าตา สติปัญญา ฐานะการงาน และฐานะการเงิน บางคนรูปร่างดีสมประกอบ บางคนขี้เหร่ไม่สมประกอบ บางคนเฉลียวฉลาด บางคนโง่เขลา บางคนมียศศักดิ์สูง บางคนด้อยยศศักดิ์ บางคนร่ำรวย บางคนยากจน เหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากกรรม คือ การกระทำของผู้นั้น ๆ ทั้งสิ้น เขาทำอะไรที่ดีที่เป็นสุจริต เป็นบุญกุศลเข้าไว้แต่อดีตหรือปัจจุบัน เขาก็ได้รับผลเป็นความดี ได้รับแต่สิ่งที่ดี ถ้าเขาทำอะไรที่ไม่ดี เป็นทุจริต เป็นบาปอกุศลเข้าไว้แต่อดีตหรือปัจจุบัน เขาก็ได้รับผลเป็นความไม่ดี มีความผิดปกติไปด้วยประการต่างๆ สัตว์โลกหรือปวงประชาทั้งมวलय่อมเป็นไปตามกรรม

คนที่ทำกรรมดีไว้ เมื่อกรรมดียังไม่ให้ผล ก็อย่าเพิ่งท้อถอยเสียก่อน พึงทำความดีนั้นไปเรื่อย ๆ ส่วนคนชั่วที่ทำความชั่วไว้ก็อย่าเพิ่งลำพองใจว่าไม่เห็นจะได้ชั่วตรงไหนมีแต่จะได้ดี มีสุขอย่างเดียว แต่ถ้าความชั่วให้ผลเมื่อจะไร่องไม่ออกเลยทีเดียว

คนที่เชื่อกรรมและเชื่อผลของกรรม ย่อมอายชั่วกลัวบาปไม่ทำอะไรที่เป็นบาปเป็นความผิด ไม่ก่อปัญหาให้แก่ผู้อื่นและสังคมมุ่งทำแต่สิ่งที่ดีให้แก่ชีวิต ส่วนคนที่ไม่เชื่อเรื่องกรรมนี้ก็จะทำอะไรตามใจชอบ เพียงเพื่อให้ตัวเองได้รับความสำเร็จสมหวังเป็นพอ ที่โลกเรารู้เป็นไฟทุกหย่อมหญ้า หากความสุขที่ถาวรไม่ได้ ก็เพราะคนที่ไม่เชื่อเรื่องกรรมมีมากขึ้นทุกวันนี้เอง

คนที่ทำกรรมดีไว้ เมื่อกรรมดียังไม่ให้ผล
อย่าเพิ่งท้อถอยเสียก่อน

“
โง่ไม่เป็น เป็นใหญ่ยาก ฝากให้คิด
ทางชีว ณะรุ่งโรจน์ โสติดิล
ต้องรู้โง่ รู้ลาด ปราดเปรื่องตน
โง่สืบทอด ดีกว่าแบ่ง เก่งเดียวเดียว
”
สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

Peter Newell '98

ข้อคิดค่าคม

เรื่อง “การเดินป่า”

ในการดำเนินชีวิตของคนเราก็คคล้ายกับการเดินทางไปในป่า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางเอาไว้ บางครั้งเราต้องพบกับอุปสรรคกับต้นไม้บ้าง หลุมบ้าง และบ่อน้ำบ้าง ซึ่งเป็นอุปสรรคขวางกั้น ถ้าเราจะต้องตัดต่อ กลบหลุมหรือบ่อน้ำทุกอย่างที่ขวางหน้าแล้ว เราจะไปไม่ถึงจุดหมายปลายทางของชีวิตเราเป็นแน่

ความเป็นจริงในสังคมมนุษย์เรานั้น มีขวางหนามและต้นไม้มากมายที่คอยขัดขวางเป็นเครื่องกวนใจให้ต้องวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ถ้าเราเข้าใจทำความเข้าใจเห็นให้ถูกต้องแล้ว เราก็จะเห็นว่าอุปสรรคเหล่านี้ บางครั้งเราก็สามารถหลบได้ก็ควรหลบหลีกบ้าง อ้อมได้ก็ควรจะอ้อมให้พ้นไปเสียบ้าง บางคนอาจมองว่าหลบปัญหา แต่ความเป็นจริงในสังคมมีปัญหามากมาย ร้อยแปดพันประการให้แก้ไขกันอยู่ตลอดเวลา บางคนอย่างหลบได้ก็หลบ บางอย่างหลีกได้ก็หลีกไปเสีย เพื่อเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นนั่นเอง

คนเราส่วนมากที่ไม่ประสบความสำเร็จก็เนื่องมาจากยุ่งไปทุกเรื่อง ไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องใหญ่แยกกันไม่ออก เจอหลุมต้องกลบหลุมก่อน เจอต่อต้องตัดต่อให้ได้เสียก่อนจึงจะผ่านไป อย่างนี้เราก็ไปถึงจุดหมายได้สำเร็จ แต่ถ้าไม่ทำก็ไม่ไปถึงดวงดาวเสียที

เรื่องเล่าจากพระสูตร

กนฺตาโก ภิกขุ

ภาพประกอบ:จิตรกรรมฝาผนัง เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก ภายในพระอุโบสถเก่าวัดหนองพุทราทางกูร จังหวัดสุพรรณบุรี

“

พึงสละทรัพย์ เพื่อรักษาอวัยวะ

พึงสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต

เมื่อเล็งเห็นประโยชน์สูงสุด

พึงสละทั้งอวัยวะและชีวิต เพื่อรักษาธรรมไว้

(บ.ชา. ๒๘/๓๘๒/๙๙)

”

ตอนที่แล้วผู้เขียนได้เล่าถึงตอนโจรโบริสาท ได้ฟังโอวาทธรรมของพระโพธิสัตว์แล้ว
ชอบใจ จึงเอ่ยปากว่าจะให้พรแก่พระโพธิสัตว์ ๔ ข้อ ข้อที่ ๑ พระเจ้าสุทโสมโสรีธวัชขอให้
โบริสาทเป็นผู้ไม่มีโรค มีอายุยืน ข้อที่ ๒ ขอให้โบริสาทอย่าได้ฆ่าและกินกษัตริย์ที่จับไว้ ข้อที่ ๓
ขอให้ปล่อยกษัตริย์ที่จับไว้ทั้งหมด และได้รับพรทั้งสามข้อ ส่วนพรข้อที่ ๔ พระโพธิสัตว์ขอให้
พระเจ้าพรหมทัตหรือโจรโบริสาทอย่ากินเนื้อมนุษย์ โจรโบริสาทถึงกับตบมือและหัวเราะ แล้ว
กล่าวว่า ท่านขอพรข้อนี้มันเท่ากับชีวิตของเราเลยนะ แล้วเราจะให้ท่านได้อย่างไร ขอให้ท่าน
โปรดขอพรข้ออื่นเถอะ เพราะเนื้อมนุษย์เป็นอาหารที่เราชอบมากและกินมานานแล้ว เรายอม
ทนลำบากหนีจากเมืองมาอยู่ป่าก็เพื่อจะได้กินเนื้อมนุษย์อย่างมีความสุข เราคงไม่ได้หรอก ท่าน
ขอพร* ข้ออื่นเถอะ

(* การขอพร การให้พร มีความหมายว่า จะให้ทำหรือไม่ให้ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เหมือน
การให้คำมั่นสัญญา แตกต่างจากคำว่า การให้พร หรือขอพรที่เราใช้กันในปัจจุบัน)

ลำดับนั้น พระโพธิสัตว์จึงกล่าวว่า “ท่านไม่สามารถละทิ้งการกินเนื้อมนุษย์ได้เพราะเป็น
สิ่งที่รักยิ่ง ผู้ใดทำบาปเพราะของรักผู้นั้นเป็นคนโง่ ดูกรโบริสาท เมื่อท่านคิดว่าสิ่งนี้เป็นของรัก
ของเราแล้วทำบาปเพราะของรักนั้น ชื่อว่าได้พรากตนออกจากความดี และจะไม่มีวันได้สิ่งอัน
เป็นที่รักนั้นเลย จงนึกถึงตนเอง เพราะตนแลประเสริฐที่สุด ตนที่อบรมดีแล้วจะได้รับสิ่งอันเป็น
ที่รักภายหลังจึงกล่าวคาถานี้ว่า

“ผู้ใดแล มัวรักษาของรักว่าเป็นของรักของเรา ทำตนให้เหินห่างจากความดี เสพของรักทั้งหลายอยู่ เหมือนนักเลงสุราดื่มสุราเจือยาพิษฉะนั้น ผู้นั้นย่อมได้รับทุกข์ในโลกหน้า เพราะกรรมอันลามกนั้น ส่วนผู้ใดในโลกนี้ พิจารณาแล้วละของรักได้ เสพอริยธรรมทั้งหลายแม้ด้วยความยากลำบาก เหมือนคนเป็นไข้ฝืนใจดื่มยาฉะนั้น ผู้นั้นย่อมได้รับความสุขในโลกหน้า เพราะกัลยาณกรรมนั้น”

พอพระโพธิสัตว์กล่าวธรรมจบ โภริสาทรู้สึกสะท้านหวาดหวั่น คิดว่า พระเจ้าสุตโสมคงจะไม่ยอมละพรช้อนนี้แน่ แล้วเรากล้าละเว้นเนื้อมนุษย์แล้วจะมีชีวิตอยู่อย่างไร จึงรู้สึกเศร้ามีสีหน้าสลดดวงตาสลัดหยาดกล่าวว่า “หม่อมฉันสู้ละทิ้งพระชนกและพระชนนี ตลอดทั้งเบญจกามคุณที่น่าเพลิดเพลินเจริญใจหนีเข้าป่ามากก็เพราะเหตุแห่งเนื้อมนุษย์ แล้วหม่อมฉันจะถวายพรช้อนนั้นแก่พระองค์ได้อย่างไร”

พระโพธิสัตว์กล่าวต่อว่า “บัณฑิตทั้งหลายไม่กล่าววาจาเป็นสอง สัตบุรุษทั้งหลายย่อมมีปฏิญาณเป็นสัตย์โดยแท้ เมื่อพระองค์ได้ตรัสกะหม่อมฉันว่า เชิญรับพรเถิดพระสหาย พระองค์ได้ตรัสไว้อย่างนี้ เมื่อเราขอรับพร เหตุไฉนท่านจะบิดพลิ้ว คำพูดของท่านย่อมไม่สมกัน

โภริสาทหน้าเศร้าหมองสะอื้นแล้วกล่าวต่อว่า “หม่อมฉันต้องทนทุกข์ระทมกำล่ำบากทนรับบาปมานาน ยอมเลื่อมลาภ เลื่อมยศ เลื่อมเกียรติทุกอย่าง ก็เพราะอยากกินเนื้อมนุษย์อยู่ ๆ จะให้เลิก พรช้อนนี้หม่อมฉันจะให้ได้อย่างไร”

ลำดับนั้น พระโพธิสัตว์จึงกล่าวต่อว่า “โภริสาทสหายเอ๋ย ท่านกล่าวเองมิใช่หรือว่า บุคคลให้พรใดแล้วกลับไม่ให้ ก็ไม่ควรจะให้พรนั้น ขอให้ท่านจงมั่นใจรับพรเถิด แม้ชีวิตข้าพเจ้านี้ก็อาจสละให้ได้ สหายเอ๋ยท่านจงระลึกเถิดว่าท่านเคยกล่าวคำนี้หรือไม่ ถ้าท่านระลึกได้ท่านจะทำอย่างไรกับคำที่ท่านกล่าวไว้แล้ว” และเพื่อจะกระตุ้นให้โภริสาทเกิดความกล้าหาญในการให้พร จึงกล่าวต่ออีกว่า

“การสละชีวิตได้นั้นเป็นธรรมของสัตบุรุษ สัตบุรุษทั้งหลายย่อมมีปฏิญาณเป็นสัจจะโดยแท้ พรที่ท่านได้ประทานไว้แล้วขอได้โปรดประทานเสียโดยพลันเถิด ดูกรพระราชผู้ประเสริฐสุด (โภริสาท) พระองค์จงทรงสมบุรณ์ด้วยธรรมช้อนนั้นเถิด นรชนพึงสละทรัพย์เพราะเหตุแห่งอวยวะอันประเสริฐ เมื่อจะรักษาชีวิตไว้ พึงสละอวยวะ เมื่อระลึกถึงธรรม พึงสละทั้งอวยวะ ทั้งทรัพย์ และแม้ชีวิตทั้งหมด”

พระโพธิสัตว์ เมื่อจะให้โปริสาทระลึกถึงพระองค์ว่าเคยเป็นอาจารย์สอนแทนอาจารย์ (ปฤชฎาจารย์) ของตนมาก่อน จึงกล่าวต่อว่า “บุคคลเมื่อรู้แจ้งธรรมจากผู้ใด และชนเหล่าใด เป็นสัตบุรุษกำจัดความสงสัยของบุรุษนั้นได้ ข้อนั้นเป็นที่พึงที่พำนักของบุรุษนั้น ผู้มีปัญญาจะไม่พึงทำลายไมตรีจากบุคคลนั้น”

โปริสาทเมื่อได้ฟังดังนั้นก็คิดว่าพระเจ้าสุตโสมเป็นอาจารย์ของเรา และเราก็ได้ให้พรแก่พระองค์แล้ว ธรรมดาบุคคลเมื่อเกิดมาแล้วต้องตายแน่นอน ดังนั้นแม้เราจะต้องตายเพราะไม่ได้กินเนื้อมนุษย์ก็ยอม เราจะให้พรข้อ ๔ นี้แก่พระเจ้าสุตโสม คิดแล้วน้ำตาซึมลุกขึ้นยืนถวายบังคมพระบาทพระเจ้าสุตโสมแล้วกล่าวว่า “เนื้อมนุษย์เป็นอาหารสุดยอดที่ข้าพเจ้าพอใจเท่าชีวิต ยอมสละทุกอย่างก็เพราะเนื้อมนุษย์ ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะไม่กินเนื้อมนุษย์อีกเลย ข้าพเจ้าขอสละสิ่งมีค่าเท่าชีวิตนี้ให้พรท่าน”

พระโพธิสัตว์ได้ยินดังนั้นก็เกิดปีติโสมนัส จึงขอร้องให้โปริสาทตั้งอยู่ในศีล ๕ โปริสาทยอมรับด้วยดี และแล้ว พระโพธิสัตว์ได้ช่วยตัดเชือกที่มัดมือเพื่อปลดปล่อยกษัตริย์ทั้งหลาย และได้ขอร้องให้กษัตริย์ทั้งหลายให้อภัยแก่โปริสาท ด้วยความเคารพต่อพระโพธิสัตว์กษัตริย์ทั้งหลายจึงยินยอมด้วยดี ไม่ทำร้ายโปริสาทเพราะคิดว่าการได้เป็นอิสระจากเงื้อมมือของมัจจุราชได้ก็เพราะพระเจ้าสุตโสม

จากนั้นพระเจ้าสุตโสมโพธิสัตว์และพระเจ้าพรหมทัต (โปริสาท) พร้อมกษัตริย์ทั้งหลาย ได้ทำความคุ้นเคยสนิทสนมกันตลอดสามวันในป่า จากนั้นพระเจ้าสุตโสมได้เชิญโปริสาทกลับสู่นครพาราณสี แต่ด้วยความที่โปริสาทได้จากนครมานานพร้อมด้วยความเกลียด หวาดกลัวของพสกนิกรจึงเป็นทุกข์ร้องไห้ขบลงแทบบาทพระเจ้าสุตโสมกราบทูลว่า “พระสหายเอ๋ย ขอพระองค์ และพระราชาทั้งหลายจงเสด็จกลับไปเถิด หม่อมฉันจะกินเผือกกินมัน กินรากไม้อยู่ในป่านี้ จนกว่าชีวิตจะหาไม่”

พระโพธิสัตว์ได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกสงสารยิ่งนัก และพระองค์ก็ทรงทราบดีว่าเกิดอะไรขึ้น เพื่อจะปลอบใจและรับรองความปลอดภัยให้จึงกล่าวว่า “โปริสาทสหายเอ๋ย ท่านรู้จักเราแล้วนี่นาว่าเราเป็นคนเช่นไร คนโหดร้ายทารุณเช่นท่าน เรายังฝึกให้ได้ดี ไฉนชาวเมืองพาราณสีที่เป็นคนดีเราจะฝึกไม่ได้ไปด้วยกันเถิด เราจะรับรองและมอบราชสมบัติในพาราณสีให้ท่านปกครองดังเดิม แม้หากชาวเมืองพาราณสีไม่ยอม เราก็จะแบ่งพื้นที่นครอินทปัตย์ให้ท่านปกครองครึ่งหนึ่ง สรุปว่า พระเจ้าสุตโสมได้ใช้อุบายปลอบประโลมด้วยเหตุผลต่าง ๆ นานา ให้โปริสาทกลับเข้านคร โดยได้เล่าถึงเหตุการณ์สมัยที่เป็นศิษย์อยู่ในสำนักอาจารย์เดียวกันและกล่าวถึงความรุ่งเรืองน่า

อภิมรณของเมืองพาราณสี จนพระเจ้าพรหมทัตคล้อยตาม จนได้กล่าวภาชิตต่าง ๆ ว่า

“พระสหายโสมเอ๋ย อะไรที่จะดียิ่งไปกว่าการคบภักตยาณมิตรเป็นไม่มี
อะไรที่จะเลวยิ่งไปกว่าการคบปาปมิตรก็ไม่มีเช่นกัน”

“พระจันทรในคืนข้างแรมย่อมมีดลงทุกวัน ๆ จันใด
การคบอสังตบุรุษที่จันนั้น มีแต่ตกต่ำเสื่อมถอยตามกาลเวลาที่ล่วงไป
เหมือนหม่อมจันคบพ่อคบคนชั่วผู้ลามก
จึงต้องทำบาปอันเป็นเหตุให้ไปสู่สุคติ”

“พระจันทรในวันข้างขึ้น ย่อมค่อย ๆ เติบโตขึ้นทุกวัน ๆ จันใด
การคบอสังตบุรุษที่จันนั้น ย่อมเจริญขึ้นตามวันเวลาที่ล่วงไป
เหมือนหม่อมจันได้อาศัยพระองค์ จึงได้ทำกุศลอันเป็นทางนำไปสู่สุคติ”

“น้ำที่ตกในที่ดอน ย่อมไม่คงที่อยู่ได้นานจันใด
แม้การคบอสังตบุรุษที่จันนั้น คบไม่ได้นาน...ตรงกันข้าม
น้ำที่ตกในสระย่อมย่อมคงอยู่ได้นานจันใด การคบอสังตบุรุษที่จันนั้น
ย่อมคบได้นาน เหมือนน้ำขังในสระ”

“การคบอสังตบุรุษเป็นคุณไม่เสื่อมทราม ย่อมคงทนถาวรตลอดชีวิต
ส่วนการคบอสังตบุรุษย่อมเสื่อมเร็ว
เพราะธรรมชาติของอสังตบุรุษกับธรรมชาติของอสังตบุรุษใกล้เคียงกันนัก”

จากนั้นพระโพธิสัตว์ได้พาไปริสาทกลับเข้านครและประกันความปลอดภัยให้จนเป็น

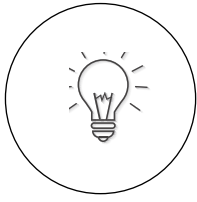
ที่ยอมรับของพสกนิกรเมืองพาราณสี ได้สั่งสอนพระเจ้าพรหมทัตและชาวนครด้วยสุภาषิตอัน
ทรงคุณค่า ซึ่งอาจารย์วศิน อินทสระ สรุปไว้ว่า

พระราชาก็คิดเอาชนะคนที่ไม่ควรเอาชนะ เช่น มารดาบิดา

- ไม่ควรเป็นพระราชา
- เพื่อนที่เอาชนะเพื่อน เป็นเพื่อนกันไม่ได้
- ภรรยาที่ไม่กลัวเกรงสามี (ที่ดี) ไม่ถือว่าเป็นภรรยา
- บุตรที่ไม่เลี้ยงบิดามารดาผู้แก่เฒ่าแล้ว ไม่ควรเรียกว่าบุตร
- ชุมชนที่ไม่มีสัตบุรุษ เป็นสภาไม่ได้
- ผู้พูดไม่เป็นธรรม ก็ไม่ควรเรียกว่าสัตบุรุษ
- ผู้ที่ละราคะ โทสะ และโมหะ แล้วพูดเป็นธรรมนั้นแล เป็นสัตบุรุษแท้
- บัณฑิตอยู่ปะปนกับหมู่พาล เมื่อไม่พูดก็รู้ไม่ได้ว่าเป็นบัณฑิต
- แม้พูดก็ต้องแสดงอมตธรรม จึงจะรู้ได้ว่าเป็นบัณฑิตแท้จริง

เรื่องราวของมนุษย์กินคนหรือยักษ์โบริสาทขอสรุปจบลงเพียงเท่านี้ ขอเชิญติดตามเรื่อง
เล่าจากพระสูตรเรื่องใหม่ต่อไป ขอความเป็นผู้มีปัญญาสัมมาทิฐิ จงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลาย
ตลอดทั้งลูกหลาน อนุชนรุ่นหลังจงช่วยกันส่งเสริมสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาต่อไป จนกว่าจะ
เข้าสู่พระนิพพานเทอญ...

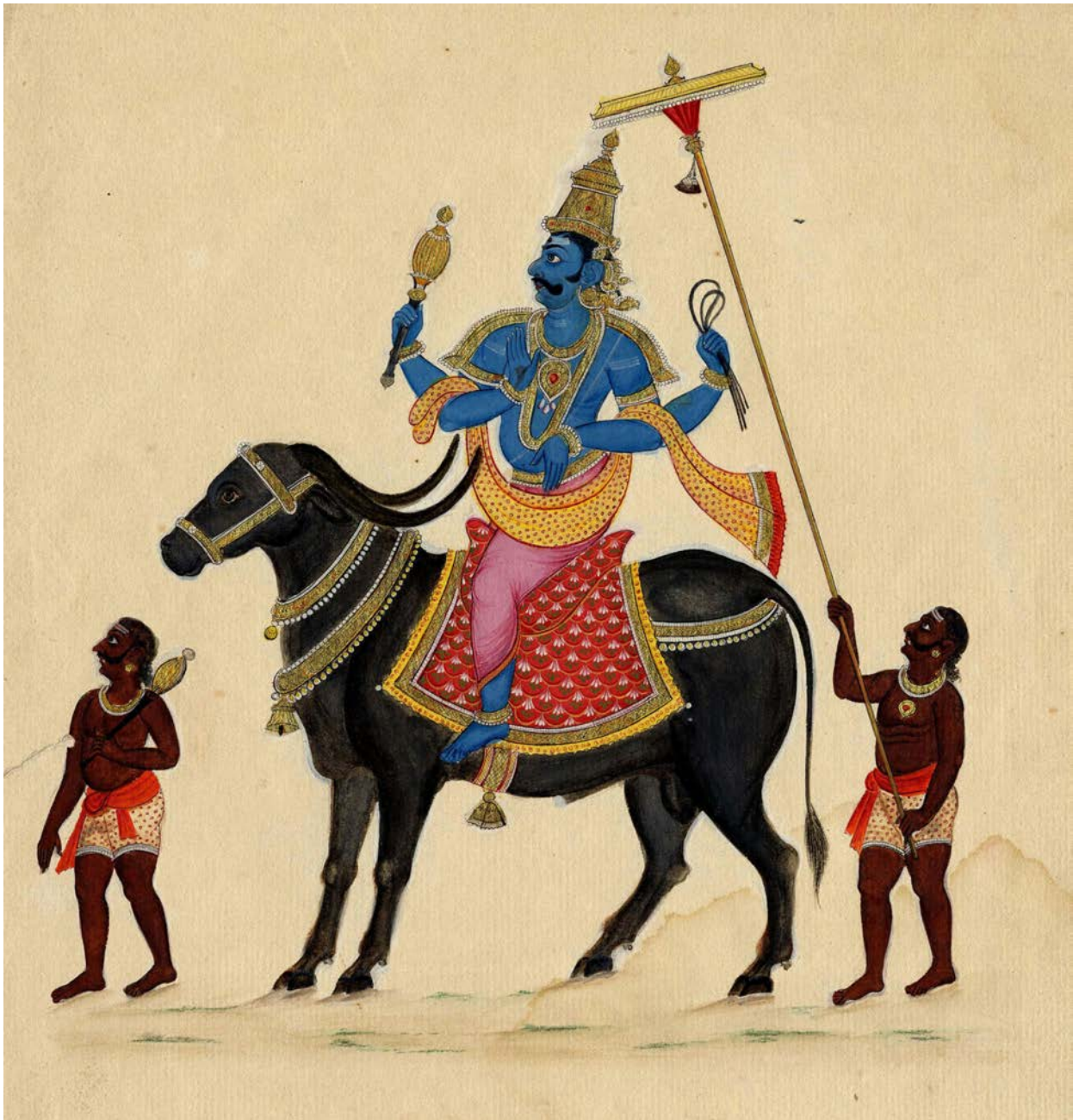
ผู้ใดทำบาปเพราะของรัก ผู้นั้นเป็นคนโง่

ธรรมะน่ารู้

(ที่มา: ปรมัตถโชติกะ มหาอภิชัมมัตถสังคหฎีกา วิถีมุตตสังคหะ)

ภพภูมิ ๓๑ (ตอนที่ ๕ นรกภูมิ ตอนที่ ๒)

ภาพประกอบ: พระยม ในคติอินเดีย ทรงกระบองยมทักท, บ่วงยมบาศ ทรงกระบือเป็นพาหนะ มียมทูตเป็นบริวาร

ยมราชและนิรยบาล

ยมราชนั้น เป็นเจ้าแห่งเวมานิกเปรต บางทีก็ได้เสวยความสุขคือได้อยู่ในวิมาน มีต้นกล้วยพฤษภ มีสวนทิพย์ มีนางฟ้าพ่อนราชบรื่องเป็นบริวาร บางทีก็ได้เสวยความทุกข์ที่เป็นผลของกรรมอัน มีอยู่ในนรกนั่นเอง

ดังสาธกบาลีมีมาในอุปริปัญญาสอัฐกถา และติกังคุดตรอัฐกถาว่า

**ยมราชานาม เวมานิกเปตราชา เอกสมัย กาเล ทิพพวิมานทิพพกปฺปรุกขทิพพอุยฺยานทิพ
พนาฏกทิพพสมปตฺติ อนุภาติ เอกสมัย กาเล กมฺมวิปากํ.**

คำว่า ผลของกรรมนั้น คือ ผลของอกุศลกรรมนั่นเอง ความพิสดารมีว่า เจ้าแห่งเวมานิกเปรต นี้ เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์ได้เป็นผู้กระทำอกุศลกรรมบ้าง กุศลกรรมบ้าง ครั้นตายก็ได้ไปบังเกิด ในเทวโลกชั้นจาตุมหาราชิกา เป็นสุคติเหตุกปฏิสนธิก็มีเป็นเหตุกปฏิสนธิก็มี และเป็น ตีเหตุกปฏิสนธิก็มี เช่นเดียวกันกับวินิปาติกะเทวดาทั้งหลาย ทั้งนี้ก็เพราะด้วยอำนาจของกุศล กรรม เจ้าแห่งเวมานิกเปรตเหล่านี้จึงมีโอกาที่จะได้มรรคผล ส่วนในปวัตติกาลนั้น บางคราว ก็ได้เสวยผลของกุศล บางคราวก็ได้เสวยผลของอกุศล ตามสมควรแห่งกรรมที่ตนได้กระทำไว้ เจ้าแห่งเวมานิกเปรตองค์ใดได้อริยมรรค เจ้าแห่งเวมานิกเปรตองค์นั้นก็ได้เสวยความสุขของ กุศลตลอดไปนับแต่เวลาที่ได้อริยมรรคเป็นต้นมา ขอให้นักศึกษาทั้งหลายพึงทราบดังนี้

ดังสาธกบาลี มีมาในอุปริปัญญาสฎีกา และติกังคุดตรฎีกา ว่า

**กมฺมวิปากนฺติ อกุสลกมฺมวิปากํ เวมานิกเปตา ทิ กณฺหสูกฺกวเสน มิสฺสกกมฺมํ กตฺวา วินิปาติก
เทวดา วีย สฺเสน กมฺมุนา ปฏิสนธิ คณฺหนฺติ. ตถา ทิ เต มคฺคผลภาคิโน โหนฺติ, ปวตฺตติยํ ปน
กมฺมานุรูปํ กทาจิ ปุณฺณผลํ กทาจิ อปุณฺณผลํ ปจฺจายภวฺนฺติ. เยสํ ปน อริยมคฺโค อุปฺปชฺช
ติ, เตสํ มคฺคาธิคฺมต ปญฺญาย ปุณฺณผลเมว อุปฺปชฺชตฺติ ทุมฺมวพฺ.**

ในมหานรคขุมหนึ่งๆ มิใช่มียมราชองค์เดียว ความจริงมีอยู่ ๔ องค์ คือ ประตูละ ๑ องค์ ๔ ประตู่เป็น ๔ องค์ ฉะนั้น เมื่อรวมแล้วมียมราช ๓๒ องค์

ดั่งสาธกบาลี มีมาในอุปริปัญญาสอรรถกถา และติกังคตตรอรรถกถา ว่า

น เจส เอโกว โหติ, จตุส ปน ทวาเรสุ จตตาริ ชนา โหนติ.

ในบรรดามหานรค ๘ ขุมนั้น ขุมหนึ่งๆ มี ๔ ประตู่ รวมเป็น ๓๒ ประตู่ ในประตู่หนึ่งๆ ๔ ขุม รวมเป็นอุสสทนรค ๑๒๘ ขุม ในประตู่หนึ่งๆ มียมราชประตูละ ๑ องค์ รวมเป็นยมราช ๓๒ องค์

ดั่งสาธกบาลี มีมาในสุตตสังคหอรรถกถา และเทวทูตสูตรอรรถกถา ว่า

**ตตถ เอเกสฺส จตตาริ จตตาริ ทวารานิ โหนติ, เอกสฺมี ทวาเร จตตาริ
จตตาริ จตตาริ อสฺสทนิริยา เอเกโก จ ยมราชา.**

นายนิรยบาลนั้นมิใช่เป็นสัตว์นรก เพราะการเกิดของนายนิรยบาล มิได้เกิดจากอกุศลกรรม หากแต่เกิดจากมหากุศลกรรมชั้นต่ำ เป็นเทวดาชั้นจาตุมหาราชิกามีชาติเป็นราक्षส

ดั่งสาธกบาลี มีมาในอุปริปัญญาสฎีกา และกถาวัตรอุณฎีกา ว่า

**อนเริยิกา นิรยปาลา อนิรยคติสํวตตนิยกมมนิพพตติโต, นิรยุปปตติสํวตตนิยกมมโต ทิ
อณญเณว กมฺมฺนา เต นิพพตตฺตนิ รกฺขสชาติกตฺตา.**

หากมีผู้ถามว่า นายนิรยบาลทั้งหลายไม่ใช่สัตว์นรก แต่เกิดในนิรยภูมินั้น เพราะเหตุใด ?
แก้ว่า นายนิรยบาลเหล่านี้ที่ต้องไปเกิดอยู่ในนิรยภูมินั้น ก็เพราะในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ใน
มนุษยโลก มีแต่ความยินดีพอใจในการที่จะเบียดเบียนหรือฆ่าสัตว์ทั้งหลายเท่านั้น แม้ว่าจะมี
การบำเพ็ญบุญกุศลอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก็ตาม สำหรับจิตใจนั้นก็ยังมีความยินดีพอใจอยู่แต่

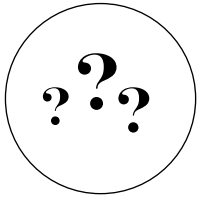
ในหน้าที่ที่มีการเบียดเบียน ทรมาน ลงโทษผู้อื่น สัตว์อื่นอยู่มิได้รู้สึกเบื่อหน่ายเลย ฉะนั้น กุศลกรรมชั้นต่ำที่เจือด้วยนิกัณตัตถาตำแหน่งหน้าที่ดังที่ได้กล่าวแล้วนี้ จึงทำให้เกิดในนิรยภูมิ เป็นนายนิรยบาล มีร่างกายใหญ่โตเหมาะสมที่จะทำการลงโทษเบียดเบียนพวกสัตว์นรก ฉะนั้น นายนิรยบาลเหล่านี้จึงร่างกายใหญ่โต กำยำ มีกำลังมากกว่าสัตว์นรกทั้งหลาย และมีการแสดงกิริยาอาการดุร้ายมาก สามารถให้สัตว์นรกสะดุ้งตกใจกลัว พวกกาและสุนัข เป็นต้น ที่เกิดอยู่ในนิรยภูมินี้ ก็มีรูปร่างสัณฐานใหญ่โตน่ากลัวทำนองเดียวกัน นักศึกษาทั้งหลายพึงทราบตามสาธกบาลี ที่มีมาในอุปปริปัญญาสฎีกา และกถาวัตถุอนุฎีกาว่า

ยํ ปน วทนติ “อเนรยิกานํ เตสํ กถํ ตตถ สมภโว” ติ เนรยิกานํ ฆาตกภาวโต, เนรยิกสตุต
ฆาตนาโยคํ หิ อตตภาวํ นิพพตเตนติ กมมํ ตาทิสนิกนตวินามิตํ นิรยภูฐานเนยว นิพพตเต
ติ, เต จ เนรยิกเกหิ อธิกตรพลาโรหปริณหาหา อติวิย ภยานกสนตาสกฺขตฺตรปโยคา จ โหนติ,
เอเตเนว ตตถ กากสฺนขาทีนํปี นิพพตติ สํวณณิตาติ ฏฐุพพํ.

พวกนกแร้ง กา เหยี่ยว สุนัขที่อยู่ในนรกเหล่านั้น พึงทราบว่า ได้แก่ นกแร้งยักษ์ กายักษ์ เหยี่ยวยักษ์ และสุนัขยักษ์นั่นเอง ส่วนนกแร้งเป็นต้นที่เป็นตรังจวานธรรมด้าย่อมไม่สามารถที่จะมีร่างกาย และการแสดงกิริยาอาการที่โหดร้ายน่ากลัวเหล่านี้ไม่สามารถปรากฏขึ้นได้แก่ดังสาธกบาลี ที่มีมาในจตุตถปาราชิกกัณฐอฏฐกถาว่า

คิขฌาปี กากาปี กุลลาปีติ เอเตปี ยกฺขคิขฌา เจว ยกฺขากา จ ยกฺขกุลลา จ ปจฺเจตพฺพา,
ปากติกานํ ปน คิขฌาทีนํ อาปาณมปี เอตํ รูปํ นาคจฺฉติ.

(* โปรดติดตาม ธรรมะน่ารู้ - เรื่อง ภพภูมิ ๓๑ ตอนที่ ๗ ใน อาสภาสาร ฉบับที่ ๕๑)

The Seven Factors of Enlightenment (Part V)

COURAGEOUS EFFORT: THIRD FACTOR OF ENLIGHTENMENT (continued...)

Support for the Exhausted Mind

Commentators say that effort has the function of supporting. It supports the mind when it withers under attack by pain.

Consider an old, dilapidated house on the point of collapse. A slight gust of wind will bring it tumbling down. If you prop it up with two-by-fours, though, the house can continue to stand. Similarly, a mind withered by pain can be supported by courageous effort and can continue the practice with freshness and vigilance. You may have experienced this benefit personally.

Yogis who suffer from chronic ailments may have difficulty practicing in a regular way. Confronting an ailment again and again saps physical and mental energy; it is taxing and discouraging. It is no surprise that yogis who have sicknesses often come to interviews full of despair and disappointment.

They feel they are making no progress. They merely hit a wall again and again. It all seems so futile. Little thoughts occur to them, wanting to give up, wanting to leave the retreat or just stop meditating. Sometimes I can save this situation with a little discourse or a word of encouragement. The yogi's face lights up and he or she is on the road again for a day or two.

It is very important to have encouragement and inspiration, not only from yourself but from someone else who can help you along, give you a push when you get stuck.

Courageous Mind: The Story of Citta

The manifestation of effort is a bold, brave and courageous mind. To illustrate this quality, there is a story from the Buddha's time of a bhikkhunī named Citta. One day she reviewed the suffering inherent in mind and body and was seized by a great spiritual urgency. As a result she renounced the world and took nun's robes, hoping to free herself from suffering. Unfortunately, she had a chronic ailment which came in spasms, without warning. One day she would feel fine, and then suddenly she would fall ill. She was a determined lady, though. She wanted liberation and was not one to call it quits.

Whenever she was healthy she would strive intensely, and when she was sick she continued, though at a lesser pace. Sometimes her practice was very dynamic and inspired. Then the ailment attacked, and she would regress. Her sister bhikkhunīs worried that Citta would overstrain herself. They warned her to take care of her health, to slow down, but Citta ignored them. She meditated on, day after day, month after month, year after year. As she grew older she had to lean on a staff to move around. Her body was weak and bony, but her mind was robust and strong.

One day Citta decided she was sick of putting up with all this impediment, and made a totally committed decision. She said to herself, “Today I’m going to do my very best without considering my body at all. Either I die today or the kilesas will be vanquished.”

Citta started walking up a hill with her staff. Very mindfully, step by step, she went. Old and thin and feeble, at times she had to get down and crawl. But her mind was persistent and heroic. She was absolutely, totally committed to the Dhamma. Every step she took, every inch she crawled, toward the peak of the hill was made with mindfulness. When she reached the top, she was exhausted, but her mindfulness had not been broken.

Citta made again her resolution to vanquish the kilesas once and for all or to be vanquished by death. She practiced on as hard as she could, and it seems that on that very day she reached her goal. She was filled with joy and rapture, and when she descended the hill it was with strength and clarity of mind. She was a very different person from the Citta who had crawled up the hill. Now she was fresh and robust, with a clear and calm expression. The other bhikkhunīs were astounded to see Citta like this. They asked her by what miracle she had been transformed. When Citta explained what had happened to her, the bhikkhunīs were filled with awe and praise.

The Buddha said, “Far better is it to live a day

striving in meditation than one hundred years without striving.” In business, politics, social affairs and education, we always find that the leaders are people who work hard. Hard work brings you to the peak of any field. This is a fact of life. Effort’s role is obvious in meditation as well. Meditation practice takes a great deal of energy. You have to really work to establish continuity of mindfulness and maintain it from moment to moment without a break. In this endeavor there is no room for laziness.

Ref: In This Very Life, The Liberation Teachings of the Buddha, Sayādaw U Pandita (1992)

“

ธรรมกับอธรรมจะลงกันไม่ได้

เพราะว่าธรรมย่อมนำไปถึงสุคติคือพระนิพพาน

ส่วนอธรรมนำไปถึงทุคติ

คือ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน

(ขุ.ชา.อ. ๘/๔๒๖/๔๒๗)

”

นางถาวร แซ่เตี๋ยว

ประสบการณ์ใครเอ่ย

“
 บุคคลเมื่อรู้แจ้งธรรมจากผู้ใด และชนเหล่าใด
 เป็นลัตบุรุษกำจัดความสงสัยของบุรุษนั้นได้
 ข้อนั้นเป็นที่พึงที่พำนักของบุรุษนั้น
 ผู้มีปัญญาจะไม่พึงทำลายโมตรี้จากบุคคลนั้น
 ”

ก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรมนั้น ก็จะเป็นคนที่ชอบทำบุญให้ทานอยู่แล้วเพราะ เห็นพ่อแม่ทำ ตั้งแต่เด็ก วันพระท่านก็ไปถือศีล นอนค้างที่วัด ตอนเช้าท่านกลับบ้านก็ทำอาหาร ฆ่าปลาหรือ สัตว์อย่างอื่นแล้วแต่พ่อจะหาอะไรมาให้ทำ ซึ่งเราก็เห็นเป็นเรื่องธรรมดาที่ใครๆก็ทำ เพราะยังไม่เข้าใจเรื่องบุญ ไม่รู้ว่าบุญคืออะไร จนถึงพ.ศ 2550 เริ่มเข้าวัดแบบจริงจัง

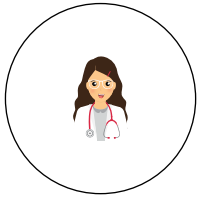
จำได้ว่าเป็นวันแม่ 12 สิงหาคม ไปแบบ 7 วัน การไปปฏิบัติธรรมในครั้งนั้นพระท่านเทศน์ว่าและสวดมนต์เป็นส่วนใหญ่นั่นทำให้เริ่มรู้จักว่าศีล 5 คืออะไรทำให้กลัวการทำบาป เป็นที่สุดแต่การนั่งสมาธินั้นก็นั่ง 10 ถึง 20 นาทีเข้าวัดปฏิบัติธรรมแบบ 7 วันบ้าง 3 วันแล้ว แต่โอกาสอยู่แบบนี้ 3 ปี พ.ศ 2553 ก็ได้มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมกรรมฐานครั้งแรก 3 วันที่ไปก็เพราะเพื่อนไปบอก กรรมฐานดินะได้บุญเยอะ แก่กรรมได้ด้วย พอไปปฏิบัติธรรมจริงๆ มันปวด มันเมื่อย ยิ่งตอนนั่งสมาธิ มีแต่ความฟุ้งซ่าน หงุดหงิดคิดแต่อยากสงบ ดูคนอื่น ทำไม่เขานั่งนิ่งมากทำไมเราเป็นแบบนี้ เมื่อยมาก อยากกลับบ้าน 3 วันนี้ทรมานสุดๆหลังจากนั้นก็ลองไปเข้าคอร์สเข้มแบบ 7 วันดูบ้าง การมาในครั้งนี้ทำให้เข้าใจการปฏิบัติธรรมมากขึ้น มีการสอบอารมณ์พระอาจารย์จะคอยแนะนำแนวทางการปฏิบัติธรรมทำอย่างไร เราถึงจะวางใจได้เป็นผู้ดูที่ดี ไม่ต้องไปยุ่ง ไปบงการอะไรทั้งนั้น เราก็พยายามทำตามได้บ้างไม่ได้บ้าง แต่ก็สามารถเดินนั่ง 1-2 ชั่วโมงได้แบบไม่ทรมาน อดทน อดกลิ่น แบบไม่เคร่งเครียดเหมือนแต่ก่อน หลังจากจบคอร์สเข้มในครั้งนั้นแล้ว ก็ทำให้มีการปฏิบัติธรรมแบบคอร์สเข้มมาอีกเรื่อย ๆ เริ่มสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของตัวเองใจเย็นและอดทนกับสิ่งที่เข้ามากระทบได้จนคนในครอบครัวสงสัยที่ชัดเจนที่สุดคือความโกรธ ขึ้นน้อยใจ แต่ก่อนถึงโกรธจะเรื่องเล็กน้อยจนถึงเรื่องใหญ่ๆ จะโกรธแบบข้ามคืน 3 ถึง 7 วัน บางครั้งเป็นเดือนเลยทีเดียว แต่ปัจจุบันนี้ไม่เป็นจะไม่เก็บความโกรธเอาไว้นาน ไม่ใช่โกรธไม่เป็นยังโกรธเป็นอยู่ แต่จะหายเร็ว มีสติสงบความโกรธไว้น้อยมากขึ้น ไม่เก็บเอาไว้ให้ข้ามวันข้ามคืนเหมือนแต่ก่อน

มองย้อนกลับมาดูตัวเองทำให้รู้ว่าเรามีข้อบกพร่องตรงไหนบ้าง แล้วก็พยายามแก้ไข แต่ก่อนเราจะหงุดหงิดคนเดียวทำให้ทุกอย่างในบ้านมันอึดอัดไปหมด ปัจจุบันครอบครัวมีความสุข มีปัญหาอะไรก็ปรึกษากันด้วยเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ คำคำที่พระอาจารย์ท่านเทศน์ว่า พวกเรามาวัด มาปฏิบัติธรรมเราได้อะไร รู้อะไรบ้าง อย่าสักแต่ว่ามาเพื่อให้ผ่านพ้นไปวันๆ ต้องเอาสิ่งที่ท่านสอนนำไปปฏิบัติ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เราอยากให้คนอื่นดีกับเราๆ ก็ต้องดีกับเขา

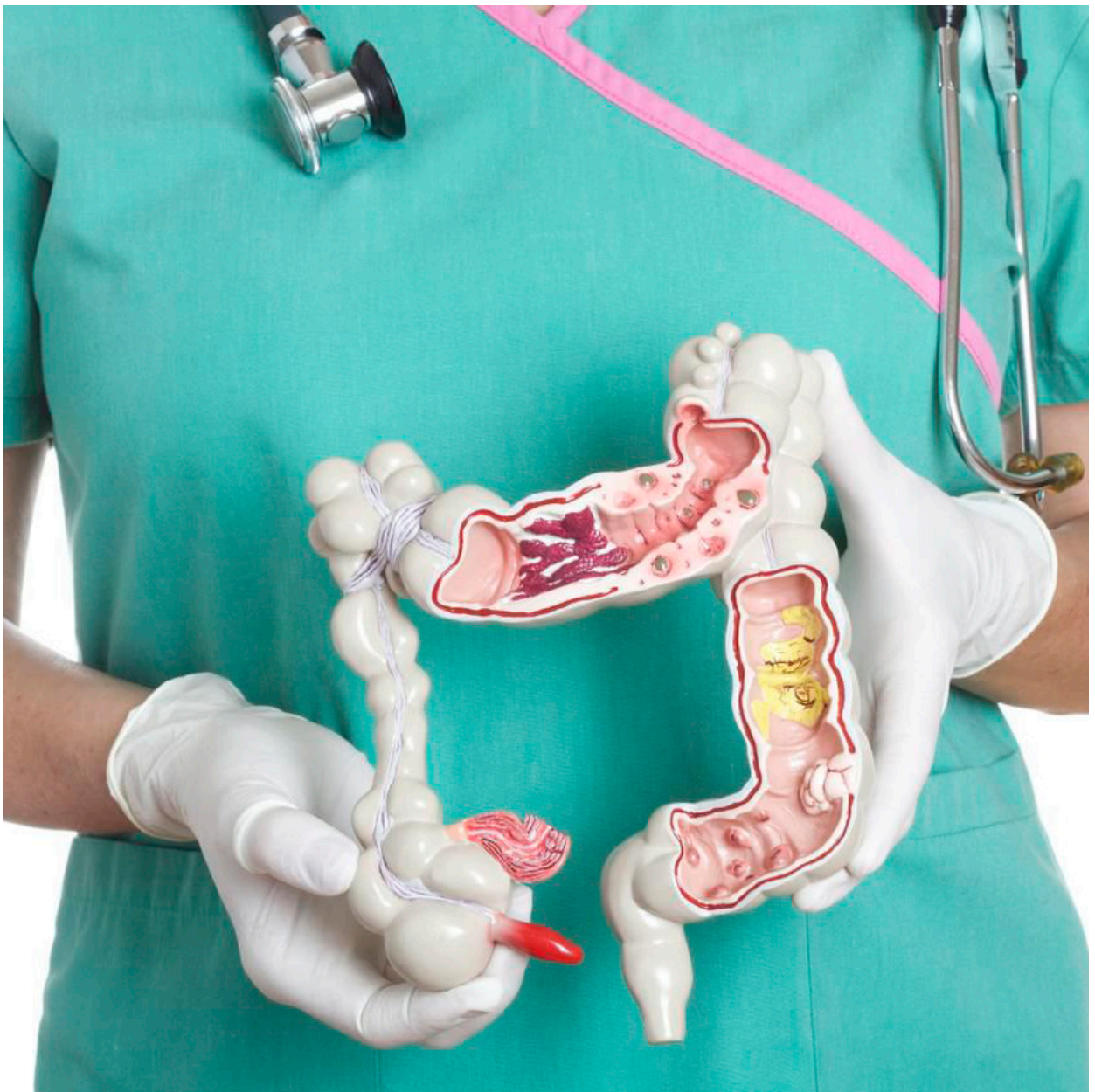
ก่อน อย่างไปก็ต้องดีกับเขาก่อน อย่าไปยึดติดในอดีตที่ไม่ดีทั้งตัวเราและคนอื่น จงอยู่กับปัจจุบัน พระอาจารย์ท่านย่าเสมอว่าจำเอาไว้นะศาสนาพุทธของเรา สอนแบบมีเหตุมีผล ต้องลงมือปฏิบัติ แล้วถึงจะเห็นผลเห็นด้วยตัวของเราเอง อย่าไปเชื่อใครถ้ายังไม่ได้ลงมือปฏิบัติ จะช้าหรือเร็วอยู่ที่ตัวเรา ก็ได้แต่รับคำท่านในใจ เจ้าคะพระอาจารย์ลูกจะพยายามปฏิบัติ ทำเต็มที่เท่าที่ สติ ปัญญา ลูกจะทำได้เจ้าคะ กราบสาธุค่ะ

หมอพิม

คุยกับหมอ

โรคไส้ติ่งอักเสบ

สวัสดีค่ะชาวอาสาสมัครทุกท่าน คอลัมน์คุยกับหมอวันนี้จะมาพูดคุยเกี่ยวกับโรคไส้ติ่งอักเสบ โรคที่หลายๆ คนอาจจะเคยเป็นและได้รับการผ่าตัดไปแล้ว มันคืออะไร มีอาการอย่างไร คอลัมน์คุยกับหมอวันนี้ จะมาไขข้อข้องใจเองค่ะ

โรคไส้ติ่งอักเสบคืออะไร

“ไส้ติ่ง (Vermiform appendix)” คืออวัยวะหนึ่งที่มีลักษณะเป็นท่อเล็กๆ ลักษณะคล้ายหนอน ขนาดความยาวตั้งแต่ 2-20 เซนติเมตร โดยมีลักษณะเป็นท่อปลายตัน ที่เชื่อมต่อกับลำไส้ใหญ่ส่วนต้น (Cecum) และมักจะอยู่ทางด้านขวาของช่องท้อง ซึ่งมนุษย์ทุกคนจะมีไส้ติ่ง และเมื่ออายุมากขึ้น ไส้ติ่งก็มักจะมีขนาดเล็กและฝ่อลงไปในที่สุด ดังนั้นโรคไส้ติ่งจึงมักจะเจอในเด็กหรือวัยรุ่นหนุ่มสาวหรือผู้ใหญ่ มากกว่าผู้สูงอายุแน่นอนค่ะ

ไส้ติ่งจะประกอบไปด้วยหลายชั้น ตั้งแต่เยื่อผิว (mucosa) ที่ประกอบด้วยต่อมน้ำเหลือง (lymphoid follicle) จำนวนมาก ชั้นใต้เยื่อ (submucosa) ชั้นเยื่อช่องท้องที่หุ้มไส้ติ่ง (visceral peritoneum)

เมื่อเกิดภาวะอุดตันของไส้ติ่ง เช่นจากมีอุจจาระไปอุดอยู่ภายในท่อของไส้ติ่ง จะทำให้เกิดการขาดเลือด หรืออักเสบโดยมักจะเริ่มจากชั้นเยื่อผิวในท่อของไส้ติ่ง เมื่ออักเสบมากขึ้น การอักเสบจะลามออกไปจนถึงเยื่อช่องท้อง จึงทำให้ผู้ที่เป็ไส้ติ่งอักเสบนั้น แสดงอาการปวดท้องขวาล่างได้นั่นเองค่ะ

โดยระยะเริ่มแรกของการมีอาการ ผู้ป่วยมักจะปวดท้องรอบ ๆ สะดือ ยังบอกจุดกดเจ็บได้ไม่ชัดเจน เมื่อเวลาผ่านไป 1-2 วัน เมื่อการอักเสบออกไปจนถึงเยื่อช่องท้องที่หุ้มรอบตัวไส้ติ่ง จึงจะเริ่มมีอาการปวดย้ายที่มาทางด้านขวาล่าง มีกดเจ็บ จากการที่เยื่อช่องท้องมีการอักเสบ อาการปวดมักจะเป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ทุเลา เมื่อขยับหรือเอี้ยวตัว จะกระตุ้นให้ปวดมากขึ้น ผู้ป่วยมักจะต้องนอนนิ่งๆ และอาจจะมีอาการอื่น ๆ เกิดขึ้นร่วมด้วยเช่น มีไข้ คลื่นไส้และ/หรือ อาเจียน ท้องเสียหรือถ่ายเหลว เบื่ออาหาร กดเจ็บที่ด้านขวาล่าง เมื่อยกมือปล่อยจากจุดที่กดเจ็บบริเวณหน้าท้องแล้วปล่อยมือจะมีอาการเจ็บจนสะดุ้ง (rebound tenderness) หรือท้องแข็ง กดเจ็บ (guarding) จากภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบจากไส้ติ่งอักเสบ หรือหากเป็นระยะเวลานาน ๆ เป็นฝี (appendiceal abscess) ก้อนไส้ติ่ง (appendiceal phlegmon) หรือร้ายกว่านั้นเกิดภาวะไส้ติ่งแตก ช่องท้องอักเสบ ติดเชื้อในกระแสเลือด ความดันโลหิตตก และอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตในที่สุด หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที

การวินิจฉัย

เนื่องจากปัจจุบันการวินิจฉัยจะต้องอาศัยประวัติ การตรวจร่างกาย ผลเลือด ผลปัสสาวะ (เพื่อดูภาวะทางเดินปัสสาวะอักเสบ นิ่ว ผลการตั้งครรภ์) หรืออาจจะต้องตรวจด้วยเครื่องเสียงความถี่สูงหรืออัลตราซาวด์เพื่อหาไส้ติ่งหรือแยกโรคที่ทำให้มีอาการคล้ายกับไส้ติ่งอักเสบเช่น ท่อนอกมดลูก นิ่วในท่อไต ถุงน้ำดีอักเสบ เป็นต้น หากอาการยังไม่แน่ชัด อาจจะทำการส่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ช่องท้องส่วนล่าง (Computed tomography scan หรือ CT scan) เพื่อช่วยวินิจฉัยนั่นเองค่ะ หากอาการกำกวม บางครั้งแพทย์จะให้กลับไปสังเกตอาการที่บ้านหรือนอนสังเกตอาการในโรงพยาบาล หากอาการทุเลาลงเองก็มักจะไม่ใช่ไส้ติ่งอักเสบ แต่หากอาการปวดท้องมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะต้องกลับมาตรวจซ้ำนั่นเองค่ะ

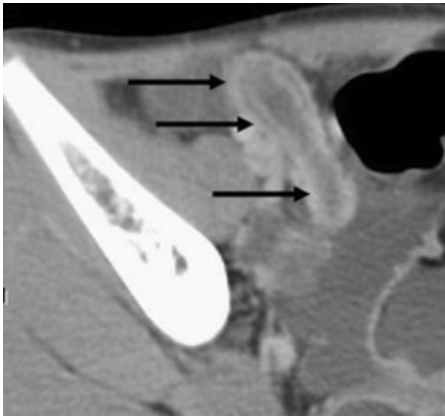
การรักษา

ปัจจุบันการรักษายังคงเป็นการผ่าตัด โดยผ่าตัดเปิดช่องท้อง หรือการส่องกล้องเพื่อผ่าตัด ร่วมกับให้ยาปฏิชีวนะฆ่าเชื้อทางหลอดเลือดดำ ซึ่งแผลผ่าตัดใหญ่เล็กนั้น จะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของตัวโรค หากเป็นไส้ติ่งอักเสบระยะเริ่มแรก แผลผ่าตัดก็มักจะเล็ก เย็บปิดแผลผ่าตัดได้ พักฟื้น 2-3 วันก็สามารถกลับบ้านได้ แต่หากตัวโรครุนแรงมากเช่นไส้ติ่งขาดเลือดหรือเน่า แตก เป็นหนอง ก็อาจจะต้องเปิดแผลผ่าตัดใหญ่ เปิดแผลเพื่อระบายหนองออก และอาจมีการรักษาแบบอื่น ๆ อีกซึ่งอาจจะกล่าวได้ไม่หมดในครั้งนี้นะ

การดูแลรักษาภายหลังผ่าตัด

พยายามขยับลุกเดินตั้งแต่หลังผ่าตัดใหม่ ตั้งแต่วันแรก ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้หากไม่ได้มีข้อห้าม เพื่อกระตุ้นการทำงานของลำไส้ ทานอาหารอ่อนในช่วงแรก งดออกกำลังกายหนักๆ ช่วงหลังผ่าตัดระยะแรก ตามที่แพทย์แนะนำค่ะ

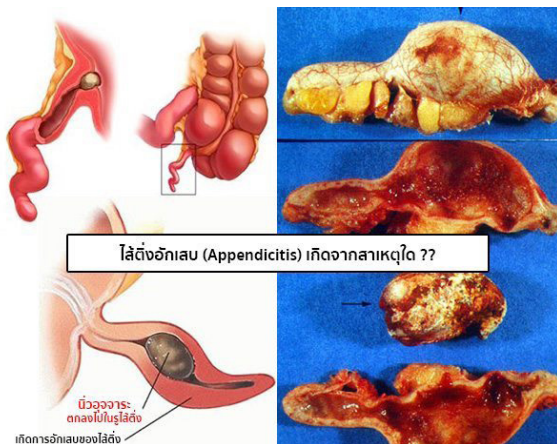
กล่าวโดยสรุป ไส้ติ่งอักเสบสามารถเกิดได้กับคนทุกเพศทุกวัยแต่มักจะเกิดในเด็กหรือผู้ใหญ่มากกว่าผู้สูงอายุ หากมีอาการปวดท้องรอบสะดือ ย้ายมาขาล่าง มีคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ถ่ายเหลว ไข้ ที่สงสัยว่าเป็นไส้ติ่งอักเสบ ก็ควรจะเข้าพบแพทย์ที่โรงพยาบาล เพื่อให้ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที เกิดภาวะแทรกซ้อนน้อยที่สุดนั่นเองค่ะ

ภาพไส้ติ่งอักเสบจากเอกซเรย์คอมพิวเตอร์

ภาพไส้ ภาพไส้ติ่งปกติจากการตรวจโดยการสวน
แป้งทางทวารหนักจากภาพเอกซเรย์ ไส้ติ่งอักเสบจาก
เอกซเรย์คอมพิวเตอร์

ภาพจาก <https://medthai.com/ไส้ติ่งอักเสบ/>

“รู้ได้ไง ว่าเป็นไส้ติ่งอักเสบ”

- 1** ปวดเฉียบพลันที่บริเวณรอบสะดือ
- 2** ย้ายไปปวดที่ท้องด้านล่างขวา เพราะอักเสบมากขึ้น
- 3** ปวดมากขึ้นขณะไอ เดิน หรือเบ่งถ่าย
- 4** คลื่นไส้ อาเจียน เมื่ออาหาร چیزی
- 5** ท้องเสีย ท้องผูก หรือท้องอืดร่วมด้วย ตลอดจนมีอาการปัสสาวะบ่อยขึ้น

ควรพบแพทย์ เพราะหากเข้าสู่ระยะรุนแรงไส้ติ่งที่อักเสบสามารถแตกได้ภายใน 48-72 ชั่วโมง ต้องได้รับการผ่าตัดอย่างเร่งด่วน

ขอขอบคุณข้อมูลจาก : โรงพยาบาลราชวิถี
 ปรึกษาแพทย์ : นายแพทย์กฤษฏ์ วิธชาธร กัลยาณมิตร ภาควิชาอายุรศาสตร์
 ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.dms.moph.go.th

เอกสารอ้างอิง

- <https://emedicine.medscape.com/article/773895-overview#a3>
- <https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/home/article/รู้ได้อย่างไรว่าเป็น-ไส้/>
- <https://www.ajronline.org/doi/10.2214/ajr.185.2.01850406>
- <https://medthai.com/ไส้ติ่งอักเสบ/>

รัตนสูตร

บทสวดจัดภัยโรคระบาด ความอดอยาก

ชาวมหาวิหาร

รัตนสูตร หรือรัตนปริตร เป็นพระสูตรในพระสุตตันตปิฎก หมวด
ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ จัดเป็นหนึ่งในพระปริตร
หรือพระคาถาพรรณนาสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย และเป็นพระสูตรที่พระอานนท์รับการ
ถ่ายทอดมาจากพระพุทธเจ้าเพื่อใช้สวดขจัดปัดเป่าภัยพิบัติร้ายแรงทั้งหลายที่เกิดขึ้น เพื่อโปรด
ชาวกรุงเวสาลีให้รอดพ้นจากโรคระบาดอหิวาตกโรค ปัดเป่าภัยอันตรายทั้งหลายทั้งปวงที่กำลัง
รุมเร้า และให้รอดจากการเผชิญกับความอดอยากเพราะฝนแล้งจนผู้คนล้มตายเกลื่อนกลาดเป็น
จำนวนมาก ต้องนำศพไปทิ้งนอกเมือง นอกจากนี้ยังมุ่งหมายให้ชนทั้งหลายได้มีดวงตาเห็นธรรม

‘รัตนสูตร’ มีใจความดังนี้

**ยานีระ ภูตานิ สะมาคะตานิ ภูมมานิ วา ยานีระ อันตะลิกเข สัพเพ วะ ภูตา สุมะนา
ภะวันตุ อะโหปี สักกัจจะ สุนันตุ ภาสิตัง**

เหล่าภูตทั้งหลาย ทั้งที่อยู่ ณ ภาคพื้นก็ดี ทั้งที่อยู่ในอากาศก็ดี ที่มาชุมนุมกันอยู่ ณ สถานที่นี้
ก็ดี ขอหมู่ภูตทั้งปวงนั้น จงเป็นผู้มีใจดีเถิดและเจริญฟังคำสวดดีพระรัตนตรัย อันข้าพเจ้ากล่าว
โดยเคารพเถิด

**ตัสมา หิ ภูตา นิสาเมละ สัพเพ เมตตัง กะโรละ มานุสสิยา ปะชาเย ทิวา จะ รัตโต จะ
หะรันติ เย พะลิง ตัสมา หิ เน รักขะละ อัปปะมัตตา ฯ**

ดูก่อนภูตทั้งหลาย เพราะเหตุนี้แหละ ท่านทั้งหลายทั้งปวงจงฟังข้าพเจ้า ขอท่านทั้งหลาย จงกระทำ
เมตตาจิต ในประชาชาวมนุษย์เถิด ซึ่งเขาทั้งหลาย ทำเทวตาพลีอยู่ ทั้งกลางวันกลางคืน
เพราะเหตุนี้แหละ ท่านทั้งหลาย จงเป็นผู้ไม่ประมาท ช่วยคุ้มครองรักษาเขาเหล่านั้นด้วยเถิด

**ยังกัญจิ วิตตัง อิระ วา หุรัง วา สักเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณัตถัง นะ โน สะมัง อตฺถิ ตะกา
คะเตนะ อิทัมปิ พุทฺเธ ระตะนัง ปะณัตถัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ ๑**

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือในโลกอื่น หรือรัตนอันใดอันสูงค่าในสรวงสวรรค์ ทรัพย์
หรือรัตนนั้นๆ ที่จะเสมอด้วยพระตถาคตเจ้า ไม่มีเลย ข้านี้ จัดเป็นรัตนะคุณอันสูงส่ง
ในพระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงบังเกิดมีเถิด

**ชะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณัตถัง, ยะทฺชณะคา สักยะมุณี สะมาหิโต นะ เตะนะ ธัมเมนะ
สมัตถิ กัญจิ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณัตถัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ ๑**

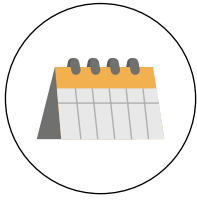
พระศากยมุณีเจ้า ทรงมีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใด เป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ
เป็นอมตะอย่างแท้จริง สิ่งใดๆ ที่เสมอด้วยพระธรรมนั้น ย่อมไม่มี ข้านี้ จัดเป็นรัตนะคุณอันสูงส่ง
ในพระธรรม ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงบังเกิดมีเถิด

**ยัมพุทฺธะสกุโฏ ปะริวัณณะยิ สุจิง สะมาธิมานันตะริกัณฺเฑมาหุ สะมาธินา เตะนะ สะโม นะ
วิชชะติ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณัตถัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวตฺถิ โหตุ ๑**

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุดทรงสรรเสริญสมาธิว่าเป็นธรรมอันสะอาด บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวว่า
สมาธิเป็นคุณธรรมอันให้ผลโดยลำดับสม่าเสมอ คุณธรรมอื่น ที่เสมอด้วยสมาธินั้น ย่อมไม่มี
ข้านี้ จัดเป็นรัตนะคุณอันสูงส่ง ในพระธรรม ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงบังเกิดมีเถิด

**เย ปุคคะลา อัญฺฐะ สะตัง ปะสัตถา จัตตาริ เอตานิ ยุกานิ โหนติ เต ทักขิณียยา สุคะตัสสะ
สาวะกา เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลานิ อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณัตถัง เอเตนะ สัจเจนะ
สุวตฺถิ โหตุ ๑**

บุคคลเหล่าใด นับเรียงองค์ได้เป็น 8 นับเป็นคู่ได้ 4 คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว บุคคล
เหล่านั้น เป็นสาวกของพระสุคตเจ้า เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน ทานทั้งหลาย ที่บุคคลถวายใน
ท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลเป็นอันมาก ข้านี้ จัดเป็นรัตนะคุณอันสูงส่ง ในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้
ขอความสวัสดิ์ จงบังเกิดมีเถิด

ตารางกิจกรรม ประจำปี ๒๕๖๔

มกราคม

๑ มกราคม (วันศุกร์)

วันขึ้นปีใหม่

กุมภาพันธ์

๒๖ กุมภาพันธ์ (วันศุกร์)

วันมาฆบูชา

๒๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์ (วันจันทร์-วันอาทิตย์)

คอร์สสมาธิภาวนา

เมษายน

๖ เมษายน (วันอังคาร)

วันจักรี

๑๓ - ๑๕ เมษายน (วันอังคาร-วันพฤหัสบดี)

วันสงกรานต์

พฤษภาคม

๑ พฤษภาคม (วันเสาร์)

วันแรงงาน

๑ พฤษภาคม (วันอังคาร)

วันฉัตรมงคล

๑๐ พฤษภาคม (วันจันทร์)

วันพืชมงคล

๒๑ - ๒๘ พฤษภาคม (วันศุกร์-วันศุกร์)

คอร์สวิสาขภาวนา

๒๖ พฤษภาคม (วันพุธ)

วันวิสาขบูชา และผ้าป่าสามัคคี

มิถุนายน

๓ มิถุนายน (วันพฤหัสบดี)

วันอัฐมีบูชา

วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ

พระบรมราชินี

พระบรมราชินี

กรกฎาคม

๒๓ กรกฎาคม - ๒๐ ตุลาคม (วันศุกร์-วันพุธ)

คอร์สสังฆานุปัสสนา (คอร์ส ๓ เดือน)

๒๔ กรกฎาคม (วันเสาร์)

วันอาสาฬหบูชา

๒๕ กรกฎาคม (วันอาทิตย์)

วันเข้าพรรษา

๒๘ กรกฎาคม (วันพุธ)

วันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

สิงหาคม

๑๒ สิงหาคม (วันพฤหัสบดี)

วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันแม่แห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ

ตุลาคม

๑๓ ตุลาคม (วันพุธ)

วันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๒๑ ตุลาคม (วันพฤหัสบดี)

วันออกพรรษา

๒๑ ตุลาคม (วันพุธ)

วันตักบาตรเทโวโรหณะ

๒๒ - ๒๙ ตุลาคม (วันอังคาร-วันอังคาร)

คอร์สมูทิตาอาจารย์ปฏิบัติบูชา ครั้งที่ ๘

๒๓ ตุลาคม (วันเสาร์)

วันปิยมหาราช

๒๔ ตุลาคม (วันอาทิตย์)

กฐินสามัคคี

พฤศจิกายน

๑๙ พฤศจิกายน (วันศุกร์)

วันลอยกระทง

๒๓ - ๓๐ พฤศจิกายน (วันอังคาร-วันอังคาร)

คอร์สอาจารย์อาสาปฏิบัติบูชา

๒๔ พฤศจิกายน (วันพุธ)

ครบรอบวันละสังขารหลวงปู่ใหญ่

ธันวาคม

๕ ธันวาคม (วันอาทิตย์)

วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (วันพ่อแห่งชาติ)

๑๐ ธันวาคม (วันศุกร์)

วันรัฐธรรมนูญ

๑๐ ธันวาคม (วันศุกร์)

วันสิ้นปี

การสนับสนุนกิจกรรมของวัด

ญาติโยมและผู้มีจิตศรัทธาที่ไม่สะดวกเดินทางมาที่วัดภักทันทะอาสาฬหารามด้วยตนเอง สามารถบริจาคปัจจัยช่วยเหลือค่าใช้จ่ายและสนับสนุนกิจการต่างๆ ภายในวัด โดยทางวัดมีบัญชีที่สามารถรับปัจจัยสนับสนุนผ่านธนาคาร ดังต่อไปนี้

กองทุนกลาง (มีสองบัญชี)

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทั่วไป เช่น ค่าบำรุงยานพาหนะค่าน้ำมัน ค่าน้ำ-ไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และใช้เบิกจ่ายสมทบบัญชีอื่นๆ ทุกประเภท

๑. ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64875-0

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

๒. ธ.กรุงไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 210-0-39552-1

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม (กองทุนกลาง)

กองทุนภัตตาหาร (มีสองบัญชี)

เพื่อเป็นค่าภัตตาหารสำหรับพระภิกษุสามเณรในยามจำเป็นและเป็นค่าอาหารสำหรับโยคีบุคคลผู้มาอยู่ปฏิบัติธรรมกรรมฐานในวัด

๑. ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64876-9

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

๒. ธ.กรุงไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 210-0-39554-8

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม (กองทุนภัตตาหาร)

กองทุนอุโบสถ (มีสองบัญชี)

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและงานที่เกี่ยวข้องกับอุโบสถของวัด

๑. ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64886-6

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

๒. ธ.กรุงไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 210-0-39551-3

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม (อุโบสถ)

กองทุนเผยแพร่

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเผยแพร่ธรรมะ เช่น ค่าพิมพ์ ค่าจัดทำหนังสือ และค่าเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็น

ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64885-8

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

กองทุนสงฆ์อาพาธ

เพื่อเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และค่าตรวจรักษาโรค ในคราวจำเป็นสำหรับพระภิกษุ สามเณร และผู้ปฏิบัติธรรม

ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64878-5

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

กองทุนที่ดิน

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน

ธ.กรุงเทพ สาขาบ้านบึง บัญชีฝากประจำ ๖ เดือน เลขที่ 353-216894-9

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

กองทุนอาสภาคาร

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอาคาร ศาสนนิยสภา (ที่ตั้งรูปปั้นหลวงพ่อบึงใหญ่ฯ)

ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-23760-4

ชื่อบัญชี ภักทันทะอาสภาคาร

กองทุนก่อสร้าง

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารถาวรวัตถุ รวมทั้งซ่อมแซมอาคารสถานที่ซึ่งชำรุดเสีย

ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านบึง บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 117-2-64877-7

ชื่อบัญชี วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

ขอเชิญผู้มีจิตศรัทธา

ร่วมสมทบทุนสร้างอุโบสถ ๓ ชั้น

วัดภักทันตะอาศภาราม ต.หนองไผ่แก้ว อ.บ้านม่วง จ.ชลบุรี

สามารถติดต่อร่วมบุญได้ที่ สำนักงานวัดภักทันตะอาศภาราม
หรือโอนเงินเข้าบัญชีวัดภักทันตะอาศภาราม (กองทุนอุโบสถ)

ธ.กรุงไทย สาขาบ้านม่วง เลขที่ 210-0-39551-3

ธ.กสิกรไทย สาขาบ้านม่วง เลขที่ 117-2-64886-6

โทร. 086-8198358, 085-6787160, 034-160509

e-mail: bhaddanta@gmail.com

ID Line @watbhaddanta.com

9 สิ่งของที่เป็นประโยชน์ต่อพระสงฆ์

1. หนังสือธรรมะ
สารคดี หรือ
หนังสือความรู้อื่นๆ

9. ผ้าไตรจีวร
ควรเลือกผ้ามีสลิ้น
เพราะเหมาะกับ
สภาพอากาศร้อน

8. ผ้าขนหนูสีสุภาพ

7. รองเท้า
เพื่อให้พระสงฆ์ได้ใส่ไปเรียน
หรือไปกิจนิมนต์ตามที่ต่างๆ

2. ใบมีดโกน
พระสงฆ์ต้องโกนผมทุกวันโกน

3. ชุดเครื่องเขียน
เพื่อใช้เรียนพระปริยัติธรรม
และจดกำหนดนัดหมายต่างๆ

4. อุปกรณ์ทำความสะอาด
สำหรับทำความสะอาดกุฏิ
ศาลา และอุโบสถ

5. เครื่องใช้ไฟฟ้า

6. ยาสามัญประจำบ้าน

CREDIT:

<https://www.yakdai.com/lifestyle/special-article/merit/>
<https://www.yakdai.com/lifestyle/special-article/10-things-that-good-for-monk/>

www.infographicthailand.in.th
www.infographicthailand.com
facebook.com/infographic.thailand

กรุณาส่ง...

อาสาฬาสาร วารสารรายสี่เดือน ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕๐ ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

จัดทำโดย

วัดกัททันตะอาสาฬหาราม

๑๑๘/๑ หมู่ ๑ บ้านหนองปรือ ต.หนองไผ่แก้ว อ.บ้านบึง จ. ชลบุรี

โทรศัพท์ ๐๓๘-๑๖๐-๕๐๙, ๐๘๖-๘๑๙-๘๓๕๘ ID Line @watbhaddanta.com

e-mail: bhaddanta@gmail.com website: www.watbhaddanta.com

